

**Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!**

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians

Vol. 98 — No. 30

(USPS 024100)

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, JULY 25, 1996

ISSN Number 0164-68X

60¢

Slovenian American carries Olympic torch

Melissa Snyder was interviewed by Youngstown, Ohio, television station WFMJ TV-21 following her run with the Olympic Torch. Proud parents Edward and Henrietta Snyder watch in the background. Also attending the event were Melissa's sisters Michele and Andrea, and brother Anthony, with wife, Sara.

Olympic memories will no doubt burn long after the flame from the 1996 games in Atlanta, Ga., has been extinguished for a Leetonia woman.

Melissa Ann Snyder, 18, of Leetonia, Ohio, took her place on Monday, June 10, in the long line of torch bearers participating in the 84-day, 15,000-mile United States leg of the journey taking the torch from Athens, Greece, to Atlanta.

Monday, June 10 was day 45 for the torch journey which began in Los Angeles on April 27 and ended up in Atlanta on Friday, July 19.

Snyder carried the torch for a half-mile between Ashtabula and North Kingsville beginning at 5 p.m.

Between 15,000 and 17,000 runners in the United States carried the torch through 42 states, escorted by the Georgia Highway patrol and a large entourage.

Snyder, the 1996 Valedictorian at Leetonia High

School, was selected by a panel of 15 regional judges based on an essay her older brother Anthony submitted which sought "Community Heroes" from around the country. Snyder, who carried a 4.4 grade point average, helped form her school's Students Against Drunk Driving chapter and helped organize the local Habitat for Humanity chapter.

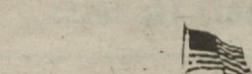
She plans to attend Case Western university in the fall.

Snyder said it (the torch) was better than she anticipated. "I knew it would be great," she said, but never could she have anticipated a woman bystander coming out of nowhere and putting a baby in her arms for a photo.

Snyder said her half-mile was up hill.

"I jogged at the beginning really slow," she said. But as she continued, the waving people lining the road and the excitement sped her up.

"There were so many people, I ran at the end."

She had to hold the torch up and tilted back to keep it away from her hair, she said, adding that her arms were a little sore Tuesday from the weight of the three-and-a-half-pound torch.

Melissa Snyder, daughter of former Willoughby, Ohio residents Edward and Henrietta Snyder, now of Leetonia, has been a member of the SNPJ fraternal group since 1977 and was selected as Miss Fraternalism 1995.

Since her torch run, Melissa has made a personal appearance at the General Motors facility in Lordstown, Ohio; her father's employer. During a special ceremony celebrating the Olympic spirit at the Lordstown plant, representatives of UAW Local 1714 presented Melissa with a check for \$275, the cost to purchase the torch she carried as a memento of her run for the gold.

Slovenian Chapel holds 25th Anniversary festivity

WASHINGTON, D.C. — The Slovenian chapel in the Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception was dedicated 25 years ago. To commemorate this 25th anniversary we are planning a special observance for Saturday, September 7, beginning with a 3:00 Mass in the basilica of the National Shrine which will then be followed by a dinner and a cultural program with a concert of Slovenian song in the church hall of Little Flower church where a number of Slovenian gatherings took place in the past, including a concert by the Korotan choir in 1969.

The contribution for both, the dinner and the cultural program is \$18.00 if paid in advance or \$20.00 at the door. The registration and the advance payment are to be sent to: Conrad P. Mejac, 4445 Butterworth Pl., NW, Washington, D.C. 20016 (tel.: 202-966-0296).

Hotel accommodation is to be arranged by the individual. A special arrangement and price agreement was reached, however with Holiday Inn at 5520 Wisconsin Avenue which is located within walking distance of a subway station and where a two bedroom for a night can be reserved for \$79.00 (plus tax).

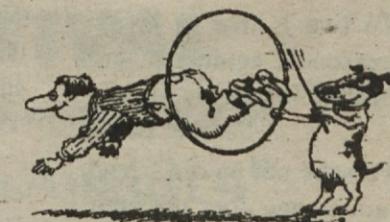
In order to take advantage of this special arrangement, the reservation must be made before Aug. 20 under code USG. The address is: Holiday Inn, 5520 Wisconsin Ave., Chevy Chase, MD 20815; tel.: 301-656-1500, fax: 301-656-5045.

With the information above we wish to extend our invitation to come and be with us for the observance of the 25th anniversary of the dedication of the Slovenian Chapel in the National Shrine.

—Dr. C.J. Mejac

(for the committee)

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

THREE THINGS
I LEARNED
LAST WEEK:

1 "A students work for C students in real life"

(Learned this while having lunch with a personal friend)

2 "The best time of my life was when I was under my father's thumb. He took care of everything for me"

(Overheard this on a busy elevator in a large office building)

3 "All these men belong to the Lucky Sperm Club"

(Said about a group of men who made it financially to the top through no effort of their own by a friend who just returned from a fishing trip to Canada with a group of millionaires)

4 "No matter how old I am I still learn something new every day"

(Statement made by a 90 years old Amish man after he observed a piece of wood being nailed to a concrete floor by the use of a 29 caliber cartridge - a bullet)

Musings from

Steve Sauts

Worthington, Ohio —

Those who drink a fifth on the Fourth — may not forth on the fifth.

Leichtenstein last went to war against Prussia in 1866 on the side of Austria. Their 58 soldiers bravely marched away. 59 came back and the army was disbanded. No one knows where the extra man came from.

Paraguayan President Francisco Solano Lopez, in the late 1860s ordered Paraguay's Sacred College to elect him a saint.

The vote was unanimous — because those who voted no — were shot.

The new "saint" decided to fight with his neighbors, at the instigation of his wife. Argentina, Brazil, and Uruguay were the opponents. At the beginning of this insane war Paraguay's population was more than one-half million. After five years, surviving men numbered 28,746. Madame President, the former Elizabeth Lynch, ended up in Paris as a madame of a brothel.

Charles Keating cost the American taxpayers more than a billion dollars and ruined the lives of thousands of people who had invested in his bank. One writer called him: "The American version of a biblical curse."

Explaining why the piano keys were so yellow, Victor Borge explained, "The elephant smoked too much."

As a joke, Charlie Chaplin entered a look-alike contest in Monte Carlo. He came in third.

Bishop to Rabbi, mischievously: "When may I have the pleasure of helping you to some ham?"

"At your wedding," came the prompt reply.

To live is like to love — all-reason is against it, and all healthy instinct is for it.

--Samuel Butler

Forsake not an old friend, for a new one does not compare with him.

--Ecclesiastes 9:10

Marija Joyce Rowane debuts

Drs. Barbara and Michael Rowane of South Euclid, Ohio are the proud parents of **Marija Joyce Rowane**, born June 12, 1996. She weighed 8 lbs., 9 ounces, and was 21 inches in height.

Proud grandparents: John and the late Mary Goričan, Dr. William and Joyce Rowane.

Gallus in San Francisco

The Slovenian community in San Francisco announces the Jakob Petelin Gallus — Slovenian Carinthian Chorus -- will appear in their area in August.

On the Feast of the Assumption of Mary, August 15, they will sing at a 3:00 p.m. Mass at the Mission Dolores Basilica.

On Sunday, August 18, they will sing at the 10 a.m. Velika Gospa Mass at the Slovenian Hall, 2101 Marmosa St. Reception follows Mass.

On Sunday, August 18, at 3 p.m. they will be in concert at St. Mary's Cathedral, Gough and Geary Blvd.

For more than 20 years "Gallus" has inspired and uplifted listeners "With a Song into the World." They performed throughout Europe, Canada and the Eastern U.S. in 1974 and 1988. They toured Argentina in 1992 and Australia in 1994.

This year, their tour includes Los Angeles, San Francisco, Chicago, Minneapolis, and Toronto.

50% Savings

7 day **Cancun** vacation now only \$590.30 per person for Club International 2 bedroom ocean front condo, including round trip air and ground transportation. Contact Kathy Guard now to book this special.

22078 Lake Shore Blvd., Euclid, OH 44123

216 - 261-1050

800-659-2662

E. 185TH ST. FESTIVAL BEGINS JULY 31ST

ganizations which assist with the operation of the Festival.

These groups in the past have included Villa Angela/St. Joseph High School, Euclid Jaycees Nottingham Civic Club, Polka Hall of Fame, O. H. Perry School Parents Booster Club, St. John Lutheran Church & School, Beachland Presbyterian Church, and Cleveland Auxiliary Police Base C-12.

Local residents and business owners, including the original founders of the Festival, Carl Bork, Tony Petkovsek and Steve Jackshaw developed a festival tradition that to this day reflects the values of our diverse community.

Setting:

Once a remote "summer resort" at the end of the Interurban Street Car Line, The East 185th Street area has developed into one of Northeast Ohio's finest lake front communities. In the first decades of the 20th century some of Cleveland's best known citizens called the area home, including Newton Baker, Secretary of War during World War One.

A walk down the lovely shaded streets shows the pride the first residents took in building their beautiful homes and gardens. Over the first half of the century, many Europeans located in the area, attracted to the friendly, well kept neighbor-

hood and wonderful spirit of community.

The East 185th Street locale hasn't changed much. We are still a mixture of races and nationalities living together in a community that takes pride in being a vital neighborhood within a great city. And we still have some well-known citizens living in our midst, including Ohio's First Family.

1996 Event Content:

Over 20 years, a conscious effort has been made to develop the East 185th Festival as the region's best family entertainment value.

Sponsorship Opportunities:

Naming of Festival Home Tour via "Lolly the Trolley"

Parade Naming Rights

Parade Sponsorship

Children's Village Naming Rights

Children's Village Activities Sponsorship

Ethnic Heritage Stage & Pavilion Naming Rights

Ethnic Stage & Pavilion Sponsorship

Contemporary Stage Naming Right (two available)

Contemporary Stage Sponsorship

Corporate Sponsorship and 10'x10' Tent

Information Booth Sponsorship

To become a sponsor, please contact John Moore at (216) 531-4044.

House for Sale

Euclid 3 BR. 1-1/2 bath. Split. Family Room. - Air. New siding, 2 car gar. - 943-6593

Professional couple seeks experienced child care worker for a 3-month-old, beginning in August in their home. Tuesday, Wednesday, Thursday. References required. Please call 486-8454. (3033)

OUR GAME PAYS YOU MILLIONS EVEN IF YOU CAN'T PITCH, HIT OR FIELD

All it takes to win Super Lotto is luck! And with at least four million at stake every Wednesday and Saturday, isn't it worth a buck to try your luck?

FEEL LUCKY TODAY?

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider.

Anthony Snyder holds display

Slovenian fraternals at the Olympics

In an effort to reach out for new members, the Slovene National Benefit Society (SNPJ) and six other Slovenian groups are making their presence known at the 1996 Summer Olympics.

Seven Slovenian-based fraternal and cultural organizations have joined together for a display at the Slovenian House in Atlanta, offering the thousands who visit the nationality house the opportunity to learn more about the societies' cultural activities in America.

The sign was the brainchild of SNPJ Communications Coordinator Anthony E. Snyder who was looking for a way to showcase organizations which may be unknown by many.

"The Slovenian House will attract thousands of Americans eager to learn about the country which still remains a geographic mystery to many here in the states," Snyder said. "Others will come because they've heard their parents and grandparents talking about their Slovenian homeland. They'll see our sign and hopefully contact the SNPJ or one of the other organizations regarding potential membership."

The sign measures three feet by five feet and will be displayed inside the house next to exhibits of Rogaska Crystal, Slovenian wines and other items.

Those showcased are: AFU (American Fraternal Union) of Ely, Minnesota; AMLA (American Mutual Life Association) Cleveland; KSKJ (American Slovenian Catholic Union) Joliet, Ill.; PSWA (Progressive Slovene Women of America) Cleveland; SNPJ (Slovene National Benefit Society), Imperial, Pa.; SWU (Slovenian Women's Union) Joliet, Ill.; and WSA Fraternal Life (formerly the Western Slavic Association) Denver, Colo.

Each organization has a brief write-up describing their programs, a full-color photo, their official logo and their name and address. The brightly-colored sign is sure to attract the attention of all visiting the Slovenian House. Snyder worked with representatives for more than a month nailing down the final product.

According to Snyder, a leader of another fraternal organization commented on how nice it was to see the Slovenian groups working together toward one goal and added, "I can't remember ever seeing a project that involved everyone."

"I've always hoped the SNPJ could work with other Slovenian-based groups to promote our culture here in America," Snyder said, "and this Olympic sign is a great first step that will, hopefully, lead to more joint projects."

The sign will be on display in the Slovenian House until the closing of the Olympic facility in late August.

The Slovenian House is open from 10 a.m. until 6 p.m. Monday through Friday and will open from 8 a.m. until late into the evening during the Olympics (July 19-Aug. 4). The national home is located at 51 Forsyth St., Atlanta, GA 30303. To reach the house by phone, call (404) 223-6666 or by fax at (404) 223-0870. The Slovenian House receives e-mail at slovenia@tl.mindspring.com.

Fraternal benefit societies offer low-cost life and health insurance to its members. As not-for-profit organizations, they direct much of their resources toward cultural, educational, athletic and social opportunities for its membership.

432-1114 Ann's Dressmaking and Alterations

Tues.-Sat.: 11 a.m. - 6 p.m.
(Same Day Service)
Weddings, Special Occas'ns
6027 St. Clair Ave., Cleve.

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-1104

Dr. Zenon A. Klos
531-7700
Emergencies

E. 185th
AREA
Dental Insurance Accepted
Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St. (between Shore Carpet & Fun Services)

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave. 481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Wilke Hardware

Owned by American-Slovenians

Paints, Glass, Housewares, Plumbing,
Electrical Supplies, Garden Supplies.
— Screens and Storms Repaired —

809 E. 222nd St. Euclid, Ohio 44123
RE 1-7070

Cleveland's Best Neighborhood Street Festival

EAST 185th STREET FESTIVAL

Presented by Northeast Shores Development Corp.

July 31 – August 4th

FREE ADMISSION

- Ethnic Food & Entertainment
- Dancing in the Streets
- Casino Tent
- Games & Rides
- Contemporary Entertainment

**Sunday, Aug. 4 – Polka Mass
followed by Parade**

Sponsored by:

Key Bank

THE PLAIN DEALER

HOME

SUMMER CARE

WELW

**Coca-Cola
LAND**

Q104

**HEARTBEAT
PROMOTIONS**

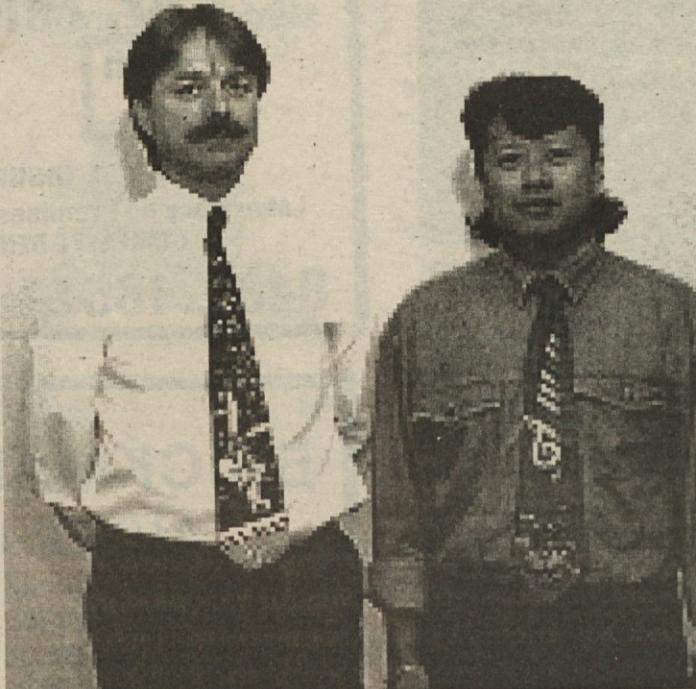
4 Slovenian pens song for Australian parade

Two employees of Mitsubishi Motors Australia Ltd.'s marketing division have written and recorded a song, called "Christmas Pageant," which was used in the largest Christmas pageant in the world.

Adrian Vatovec
(pictured, left), (merchandising / research) wrote the words and music and produced the track, while Ben Juanta (distribution) sang the male lead. Ben was supported by the heavenly voices of the Australian Youth Choir, comprised of some of the best child singers in the country.

The 1995 running of the Pageant parade, which is held every November in Adelaide, attracted an audience of some 350,000. The parade boasted 55 floats, 14 bands and over 1,300 costumed participants. It is truly a world-class family event, and for many, Christmas would not be the same without it.

"The good news about our song is that the Pageant management intends to use it for many years to come," says Adrian Vatovec.

Adrian (Jadran) Vatovec is an Australian-Slovenian. Both his parents were born in a village called Ostro jno Brdo which is near Ilirska Bistrica. They (Alojz and Polda) migrated from Slovenia to Australia in 1955 while other parts of the family went to the United States earlier in the century.

For those traveling to Australia in November it is recommended to stop over in Adelaide (South Australia) during the first Saturday of

that month to witness the marvelous parade. (While in Adelaide visitors can mix with the warm company of the Slovenian community at *Slovenski Dom*, Dudley Park). For generations of Australians Christmas would not be the same without the Christmas Pageant. The Pageant is such a popular event its telecast is repeated a number of times on Australian television and by different television stations.

Erjavecs celebrate 50 years

Tony and Joyce Erjavec of Painesville celebrated their 50th wedding anniversary May 11, 1996, at the Madison Country Club.

They were married May 11, 1946, at St. Patrick's Parish House in Thompson.

Tony retired from American Brazing as a welder in 1987. His wife retired from Painesville Township Schools as a bus driver in 1989.

Their family includes Linda of Erie, Pa., Tony of Montville, Laura of Chardon, eight grandchildren and one great-grandchild.

Mr. & Mrs.
Tony Erjavec

Donation

Drs. Barbara and Michael Rowane of South Euclid, Ohio donated \$20.00 to the Ameriska Domovina.

Looking back, I imagine I was always writing. Twaddle it was, too. But far better to write twaddle or anything, anything, than nothing at all.

Katherine Mansfield

Shore Carpet

WHITE GLOVE SERVICE
AND INSTALLATION FOR
OVER 20 YEARS

Armstrong, Tarkett
Mannington Vinyl Floors
Cabin Craft - Queens - Mohawk
Lees - Evans Black - Salem - Wellco
Philadelphia - World - Diamond
Aladdin - Cumberland Mills
Galaxy

FREE HOME ESTIMATES

AREA RUGS
MADE TO
ORDER

EXPERTS IN
RESIDENTIAL &
COMMERCIAL
FLOORING

Mon. - Tues. - Thurs. 9 A.M.-8 P.M.
Wed. - Fri. - Sat. 9 A.M.-5 P.M.

Visit Our Beautiful Showroom at 854 E. 185th St.

531-0484

Gorjanc
HEATING • COOLING
Established 1963

SALES - SERVICE
INSTALLATION
FURNACES
AIR CONDITIONERS
BOILERS
HUMIDIFIERS
AIR CLEANERS
SHEET METAL
REFRIGERATION

(216)692-2557

Whenever you have a problem with water tanks, air-conditioning, furnace, or want installation, call on well-known, trusted and reliable American Slovenians from Gorjanc.

AMERICAN STANDARD
Built To A Higher Standard.

GORJANC

944-9444
30170 Lakeland Blvd.
Wickliffe, Oh. 44092

In astronomy, a cosmic year is the period of rotation of the sun around the Milky Way galaxy, 225 million years.

STOP IN AT

BRONKO'S

Drive-In Beverage

510 E. 200th St.
Euclid, Ohio 44119
— 531-8844 —

Imported Slovenian Wines

Chalet Debonne Vineyards
Domestic and Imported Beer & Wines
— OHIO LOTTERY —

Open Mon. - Thur. 10 a.m. - 10 p.m.
Friday - Saturday 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (no wines sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner: David Heuer

HOME EQUITY LOANS

FIXED RATE

8.25%

Annual
Percentage
Rate

- No Gimmicks • No Prepayment Penalty
- No "Introductory Rates" That Go Up Later... Your Rate and Payment is Fixed For The Life of The Loan
- No Closing Costs • Fast Service

The 8.25 APR is based on a \$5,000 loan with 60 monthly payments of \$101.98 with autodebit from Metropolitan checking or statement savings. Interest may be tax deductible, consult your tax advisor.

Rate Subject To Change Without Notice.

Bainbridge.....	543-2336	Euclid.....	731-8865	Shaker Hts.....	752-4141
Chardon.....	286-3800	Macedonia.....	467-6010	South Euclid.....	291-2800
Chesterland.....	729-0400	Mayfield Hts.....	461-3990	Willoughby Hills.....	944-3400
Cleveland.....	486-4100	Mentor.....	974-3030		
Cleveland Hts.....	371-2000	Pepper Pike.....	831-8800		

**M METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

METROPOLITAN SAVINGS BANK OF CLEVELAND • MEMBER FDIC

SLOVENIANS HAVE ALWAYS BEEN CLOSE TO MARY

"Your land, consecrated by a myriad of white churches, by chapels and crosses, tells us that a people with firm Christian roots still lives here today," the Holy Father, Pope John Paul II, said to the Slovenian faithful on Sunday, May 19 before praying the Regina Coeli at the end of the solemn Mass he celebrated in Maribor, Slovenia, during his Pastoral Visit. Here is a translation of the Pope's reflection, which was given in Slovenian:

Dear Brothers and sisters,
1. - I am pleased to recite the Marian prayers of *Regina Coeli* with you today, at the end of such a solemn liturgical celebration. And with you, I gladly turn to Mary and entrust Slovenia, which is celebrating the 1,250th anniversary of its evangelization, to her. These are days of deep gratitude to the Lord for the priceless treasure of the faith.

Christianity has impressed an indelible mark on Slovenian culture, and the

most ancient written text in the Slovenian tongue is precisely a prayer.

Slovenia, illustrious nation in the heart of Europe, be faithful to the gospel you have received. Be the leaven of harmony and peaceful co-existence among peoples.

2. - Dear brothers and sisters, your land, consecrated by a myriad of white churches, by chapels and crosses, tells us that a people with firm Christian roots still lives here today. Many of your churches are dedicated to Mary, Mother of God. They are the sign that in the course of their history Slovenians have wished to unite their joys with those of Mary, their sufferings with her sorrows.

I am a spiritual pilgrim with you to your Marian shrines: to that of Our Lady Help of Christians in Brezje, to that of the Assumption in Sveta Gora and to Our Lady of Ptujška Gora, whom you invoke as Queen of the Slovenians. Your nation was consecrated to her in the Marian Year. My thoughts

of gratitude and my prayers for you all are addressed to the Virgin Mary, in this month dedicated to her.

3. - Dear friends, I commend you to the Mother of God, present among the first members of the Church at her birth on the day of Pentecost. Mary remained in prayer with the Apostles! *Mary constantly takes part in evangelization*, in the Church's mission. She "advanced in her pilgrimage of faith" before all the People of God. She goes before you, too, Slovene Christians, on this path!

Mary is "our joy and hope" because from her "came the Light of the world." From Brezje, Sveta Gora and Ptujška Gora, may Mary turn her eyes of mercy towards us and, after this exile, show unto us the blessed fruit of her womb. Jesus.

Before concluding, the Holy Father also greeted the pilgrims in German, Hungarian, Polish and Croatian.

And our condolences to the bereaved throughout the world.

At the recent Bishops' Conference, priests, nuns, and brothers gathered to discuss activities for the Year 2000. At the Mass celebrated by Archbishop Metropolite Alojz Šuštar, Apostolic Nuncio Archbishop Edmond Farhat was also present.

87-year old Rev. Alfréd Jug, a Selisian priest of Solkan observed his "biséerno mašo". Our congratulations, Father, and God bless you!

In the Saturday, July 6th, issue, *SLOVÉNÉC*, pp. 9-10, is published an article by Maté Roesmann. It is the speech which he made at the Slovénian celebration of the 5th anniversary of Slovénian independence. It was delivered on June 30 at the Slovenska pristava. In it Mr. Roesmann described the life of the Slovénian émigrés in Cleveland, after fleeing from

Fredon Corporation Named Business of the Year

Nancy Brown, President Mentor Area Chamber of Commerce; Roger Sustar; Marie Pucak Executive Director, Mentor Area C of C; Anne Tredent, Vice President, Mentor Area C of C.

Fredon Corporation was honored to have been selected by the Mentor, Ohio Chamber of Commerce as their distinguished Business of the Year.

The award recognized Fredon's growth and commitment to education within the precision metal working trade. Their focus on education includes employees and young people who are interested in the opportunities offered by machining and metal working.

Fredon - a Family Firm of Distinction

On April 29, Fredon Corporation was named a Family Form of Distinction by Case Western Reserve's Weatherhead School of Management.

To be considered, Fredon had to: have controlling interest in the company; have at least two family members working for the company; be headquartered in Northeast Ohio; and have more than 10 employees.

President Roger Sustar's children Alyson and Chris both work at Fredon.

NORTHEAST SHORES DEVELOPMENT CORPORATION

Presents the

1996 EAST 185TH STREET FESTIVAL SCHEDULE OF EVENTS AND ENTERTAINMENT

July 31 - August 4, 1996

STAGE 1 - POLKA AND OLD WORLD MUSIC

Located in the O.H. Perry School Yard / Tony Petkovsek MC

Wednesday	5:00 PM	Magic Buttons (Button Accordion Ensemble)
	6:30 PM	All Star Polka Hall of Fame Band
	7:00 PM	Grand Opening Ceremony Bicentennial Salute to the Cities of Cleveland and Euclid

with Free Birthday Cake for Everyone

Thursday	7:30-10 PM	Joey Tomsick Orchestra
	5:00 PM	Northern Ohio Players

Friday	6:30-10 PM	Frank Moravcik Orchestra (Czech and other favorites)
	5:00 PM	Zeke & Charlie's Gang

Saturday	7:11:00 PM	Joe Fedorchak Orchestra
	8:00 PM	Lucina Slovak Folk Ensemble

Sunday	4:00 PM	Tony Fortuna Orchestra
	6:30 PM	Cleveland Junior Tamburitzans (Croatian Singers and Players)

Sunday	7:11:00 PM	Jeff Pecon featuring Lou Trebar
	11:30 AM	Polka Mass (Fr. Sterk of St. Christines with Don Wojtla Orchestra)

Sunday	2:00 PM	Don Wojtla Orchestra / Polka Lovin' Gal Christine Hibs
	5:00 PM	Lipa Park Button Box Club (St. Catharines, Ontario, Canada)

Sunday	6:30-10 PM	Eddie Rodick Orchestra
--------	------------	------------------------

VISIT THE WELW RADIO BOOTH & POLKA HALL OF FAME NEXT TO THE BANDSTAND

STAGE 2 - CONTEMPORARY MUSIC / CHILDREN'S ENTERTAINMENT

Located on Corner of East Park Avenue and East 185th Street

Wednesday	6:10:00 PM	77 South and the Interstate Horns
Thursday	6:10:00 PM	Toy Box

Friday	7:11:00 PM	Dave C and the Sharptones
Saturday	7:11:00 PM	My Old School

Sunday	2:30 PM	Ronald McDonald Magic Show
	3:00 PM	Cleveland Karavan Clowns Magic Show

Sunday	4:00 PM	Big Al, The Balloon Clown
	6:10:00 PM	Rock Shop

STAGE 3 - CONTEMPORARY MUSIC

Located in Rinks Auto Lot at East 185th Street and Muskoka Avenue

Wednesday	6:10:00 PM	Intense
Thursday	6:10:00 PM	Stage Pass

Friday	7:11:00 PM	Pieces of Eight featuring the Lakeside Brass
Saturday	7:11:00 PM	Abby Normal

Sunday	2:50 PM	The Mersey Beats
	6:10:00 PM	Crusin'

OTHER EVENTS AND ATTRACTIONS

Children's Bicycle Parade (VA/St. Joes Parking Lot)

Parade - East 185th Street (from Neff Road to Lakeshore Blvd.)

Gotsheer Austrian Brass Band (on E. 185th Street)

Big Al, The Balloon Clown (in O.H. Perry School yard)

Cleveland Metroparks Nature Tracks - Mobile Nature Unit (Located on Harland Avenue near school yard)

Free Trolley Tours of North Collinwood

Cleveland's Bicentennial Caravan

"Our Family Has Been Here to Serve You Since 1903"

- Serving Slovenian Families for 90 Years. -

Grdina-Faulhaber Funeral Home

17010 Lakeshore Blvd.
Cleveland, Ohio 44110

531-6300

For further information call Don Faulhaber - Funeral Director
Preplanned Funeral Arrangements Available

* Facilities Available Throughout Northeast Ohio *

Coming Events

Saturday, July 27

Slovenian American Pri-morski Klub sponsors a concert by the Slovenian Ansamble Sneznik-IIirska Bistrica at 7 p.m. in Slovenian National Home, St. Clair Ave. Admission: \$10. Tickets call 944-9049 or 732-7527.

Saturday, July 27

Newburgh Day Picnic at AMLA Recreation Center, Kniffen Rd., Leroy, Ohio. Maple Hts. Button Box Ensemble 2 to 3:45. Polka Mass at 4 p.m., celebrated by Bishop A. Edward Pevec. Music from 5 to 8 p.m. by The Vadnal orchestra. Admission \$2.00 person.

Sunday, July 28

St. Vitus Slovenian Language School annual summer benefit picnic at Slovenska Pristava in Harpersfield. Mass at 12:30 (Fr. Boznan); Pork Roast Dinner (spaghetti / meat balls for children) from 1:30 to 3 p.m. cost is \$9 adults, \$5 children. Call 946-6847 for ticket info.

Sunday, July 28

Tarok Tournament, Slovenska Pristava, at St. Vitus Slovenian School picnic – beginning at 3:00 p.m.

Sunday, July 28

St. Anne's Lodge No. 150 KSKJ annual celebration with Mass in St. Lawrence Church at 10 a.m. followed by dinner at Sterle's restaurant at 12 noon.

Friday, Aug. 2

Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland, 7:30 p.m. with Wojtila.

Wednesday, Aug. 7

Fairport Retiree's Picnic 1 to 7 at V.F.W. Hall, 540 East St.

Friday, Aug. 9

Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland, featuring Ken Zagari.

Sunday, Aug. 11

Slovenian Cultural Center, Lemont IL, 6th Annual Fund-Raising Picnic at St. Mary's Seminary grounds in Lemont.

Sunday, Aug. 11

Mass at 12 noon followed by Picnic and Lunch at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio sponsored by the Belokranjski Klub. Music by Stan Mejac Orchestra.

Friday, Aug. 16

Dance at West Park Slovene Home, 4583 W. 130 St., Cleveland featuring Eddie Rodick.

Sunday, Aug. 18

St. Mary (Collinwood) Parish picnic at Slovenska Pristava.

Wed., Aug. 21

Federation of American Slovenian Senior Citizens Picnic at SNPJ Farm on Heath Rd. Dinner 1 p.m. by Julie Zalar; dancing at 3 by the Rhythmaires. Admission \$10. Tickets from members or call Ralph 731-9569.

Sunday, Aug. 25

Collinwood Slovenian Home "Music Fest" beginning at 5 p.m. with various orchestras including Tony Fortuna and Northern Ohio Players from Parma. Honoring Vic Gribbons of the Johnny Vadnal Orchestra.

Wednesday, Aug. 21

Federation of Senior Citizens annual picnic at SNPJ Picnic Grounds, Heath Rd.

Sunday, Sept. 1

St. Jude Parish, 590 Poplar St., Elyria, Ohio, Festival and Chicken Bar-B-Q from 12 noon until 9 p.m.

Sunday, Sept. 8

St. Vitus Altar Society Annual Dinner 11:30 to 1 p.m. in St. Vitus Auditorium.

Saturday, Sept. 14

Fantje na Vasi concert, St. Clair Slovenian National Home, 7:00 p.m.

Saturday, Sept. 28

Church of St. Cyril, 62 St. Marks Place, New York celebrates 80th anniversary with 12 noon Mass celebrated by Slovenian bishop Msgr. Metod Pirih. From 3 to 8 p.m., anniversary dinner at Grand Hyatt New York, Park Ave. at Grand Central.

Sunday, Oct. 13

Slovenian American National Art Guild Art & Crafts Show at Gateway Manor, E. 200 St., Euclid from 1-5 pm.

Saturday, Nov. 2

Glasbena Matica Concert, Slovenian National Home, St. Clair Ave.

Saturday, Nov. 9

Belokranjski Club's Martinovanje.

Saturday, Nov. 9

Jadran Fall Concert Dinner Dance, Slovenian Workmen's Home. Dinner 5-6:30 p.m.; Program 7 p.m.; Dancing following. Tickets call 481-3187.

Sunday, Nov. 10

St. Mary's Church (Collinwood) celebrates 90th anniversary with banquet.

Sunday, Nov. 17

Fall concert of Slovenian Junior Chorus, 3 p.m., at Slovenian Society Home, Euclid, Ohio.

Thursday, Nov. 28

Annual Thanksgiving Polka Show sponsored by the Tony Petkovsek Radio programs with 20 bands at the Marriott Society Center Hotel, downtown Cleveland.

St. Vitus Slovenian School Picnic

St. Vitus Slovenian Language School will hold their annual Summer Benefit Picnic on Sunday, July 28 at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio.

Mass will begin at 12:30 with Father Joseph Boznan, pastor, St. Vitus, as the Main Celebrant.

A Pork Roast Dinner (spaghetti/meat balls for children) will be available from 1:30 until 3 p.m. Cost is \$9.00 for adults and \$5.00 for child. Contact Linda Plecnik at (216) 946-6847 for dinner ticket information.

The swimming pool will be open during the afternoon. Games for children will be held at the hall site later in the afternoon.

The Don Slogar Orchestra will play. A mini raffle will be held at 7 p.m. Net proceeds of the picnic will be used for operating expenses of the school.

More than 80 students attend this Saturday Language School.

For additional information please contact Stane Kuhar, 1522 Lincoln Rd., Wickliffe, OH 44092.

Mailing & Shipping Information

We have been in the business of supplying Mailing and Shipping Room equipment and supplies since 1939.

We handle all sorts of staples and staplers, mailing machines and POSTALIA Postage Meters, carton closing tapes – gummed and/or re-enforced and/or otherwise.

Automation Fastening Co.

(216) 241-4487

1138-58 West Ninth St., Cleveland, OH 44113

Specialists In
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Rd.
Richmond Hts., Ohio 44143

MARK PETRIC,
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

Perkins Restaurant

22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123

216-732-8077

Operated by Joe Foster

Welcome To The Entertaining, Fascinating, And **FUN** World of Ohio.

OHIO STATE FAIR
OHIO EXPO CENTER

August 2-18, 1996

For more information, call
1-800-BUCKEYE

Get pre-Fair discount tickets and discount
Ride Wristband vouchers through Aug. 1 at

finast

Death Notices

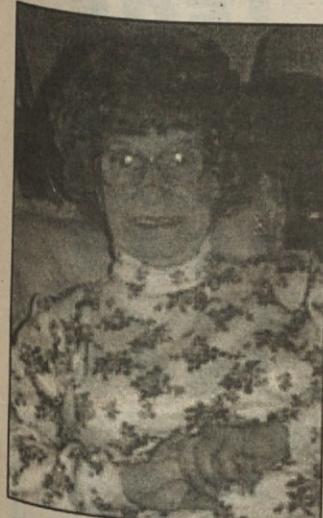
FRANK HRIBAR

Frank J. Hribar was instrumental in the design, planning and merchandising of the entire line of suits and topcoats made by Richman Brothers, a \$100 million clothing manufacturer that was headquartered in Cleveland. He was recognized in the apparel industry throughout the world by the time he retired as a vice president in 1986.

Mr. Hribar died of complications of cancer Monday, July 22, 1996 at Meridia Euclid Hospital. He was 69.

He was born in Cleveland. During World War II he was offered an athletic scholarship to Ohio State University, but he enlisted in

Sophie Hegler

Sophie Hegler passed away at Euclid Meridia Hospital on June 22, 1996. She was 77 years old.

Sophie was the wife of Matthew Hegler who died on January 21, 1991.

She was a long-time resident of East 72nd Street and a member of St. Vitus Church.

She is greatly missed by her daughter Denise; son-in-law Noel and grandchildren Elizabeth and Matthew Wilczenski of Mentor, OH.

CARST-NAGY
Memorials
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

**MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS
FOREIGN & DOMESTIC
STATE EMISSIONS INSPECTIONS**

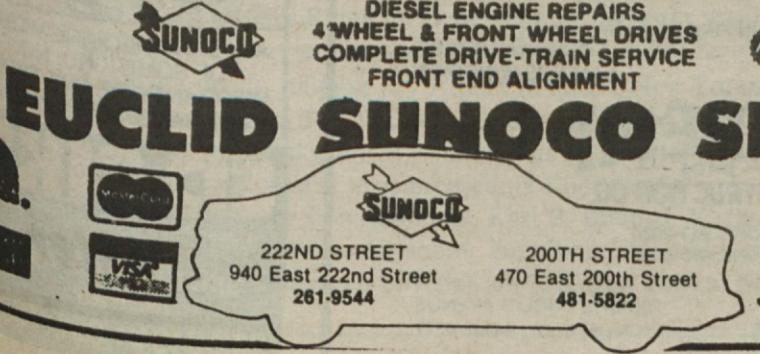
DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

EUCLID SUNOCO SERVICE

22ND STREET
940 East 22nd Street
281-9544

200TH STREET
470 East 200th Street
481-5822

a.m. Thursday, July 25 at St. Rita Catholic Church, 32820 Baldwin Rd., Solon.

--Richard M. Perry
The Plain Dealer

MADELYN ZUBER

Madelyn Zuber (nee Simcic), 55, passed away on Sunday, July 21st in Geauga Memorial Hospital in Chardon, Ohio.

Madelyn owned and operated Simcic's Tavern in Euclid for 25 years. She will be greatly missed by her family, friends and customers there. She was a member of SNPJ No. 566.

Madelyn was the daughter of John and Elsie (nee Marn) Simcic (both deceased); the sister of John (wife Dolores) Simcic of Florida, and Frank (wife Mary Jo) Simcic; aunt of Anna, Katey and Frankie; niece of Millie Hoernig, Olga Marn (dec.) and Ann Cimperman (dec.).

Funeral services were Wednesday, July 24th at Our Lady of Peace Mausoleum in All Souls Cemetery at 10 a.m. Rev. Joseph Labbe of Holy Angels Mission of Chagrin Falls officiated.

In lieu of flowers the family would appreciate contributions in her memory to Slovene Home for the Aged, 18621 Neff Rd., Cleveland 44119.

Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

STANISLAV KUNC

Services for Stanislav Kunc, 86, of Kirtland, Ohio, a retired machinist, were held at 10 a.m. Friday, July 12 1996 at St. Mary Magdalene Catholic Church, 480 E. 321st St., Willowick.

Mr. Kunc died July 10, 1996, at Meridia Hillcrest hospital in Mayfield Heights.

Born Oct. 27, 1908 in Konjice, Slovenia, he came to the United States in September of 1951. Mr. Kunc was a former resident of

Cleveland and moved to Wickliffe in 1969. He has been a resident of Kirtland for the last five years.

He was a hard worker all his life. He enjoyed the outdoors and gardening in his free time.

He was a retired machinist for Parker-Hannifin in Euclid.

He was a dear and loving friend to Bertha Bokar, who died in 1989, and her children, Marilyn (Ray) Pattenac, Ronnie (Penny) Bokar; grandchildren, Christine (Ed) Brady, Patricia Pattenac, Sherrie (Dave) Mausser, Michelle Bokar, and Richard (Sue) Ludvik; and great-grandchildren.

His special friend, Albin Krajc, is also deceased.

Arrangements were by the Jack Monreal Funeral Home, E. 320 and Vine St. in Willowick. Burial in Whitehaven Cemetery in Mayfield Village.

In Memory

Mary Clemence of Cleveland, Ohio sent in a subscription renewal plus a \$20.00 donation in memory of Joseph and Mary Brodnik.

The Old Values

*Hold on to the old values,
Don't let them slip away;
If there's no one to keep them,
They'll disappear for aye.
Old values have been proven,
They have a sense of worth;*

*Replace them not with new
ones*

*Which have been given birth.
Hold on to the old values,
They're true and very sound,
Lest you begin to seek them
And find them not around.*

Loise Pinkerton Fritz

In loving memory

On the 25th Anniversary
of the death of

Louis Klemencic

who died July 30, 1971

You are not forgotten,
loved one,
Nor will you ever be.
As long as life and memory
last,
We will remember thee.

We miss you now, our
hearts
are sore,
As time goes by, we miss
you more.
Your loving smile, your
gentle face,
No one can fill your vacant
place.

Sadly missed by:

Wife, Josephine;
Children, Grandchildren,
and Great-grandchildren

Crobaugh Funeral Home

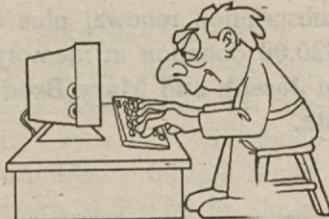
22595 LAKE SHORE BLVD.
EUCLID, OHIO

Telephone 731-4259

Gregory M. Danaher
Embalmer & Funeral Director

Jim's Journal

By Jim Debevec

Did anyone notice the honors given to Leon Stukelj, the oldest living Gold Medalist before the start of the Olympics last Friday? The 97-year-old Slovenian walked ramrod straight up the platform to take his place of honor among the dignitaries. Even President Clinton was moved to give recognition to this distinguished Slovenian athlete.

That's how I remember most of the old-timers: straight as an arrow with purpose of mind. No slouching. They even drove their car that way. It was good and showed pride in one's accomplishments.

The next evening, Saturday, at the beginning of the Olympic telecast, they were showing video tapes of the United States athletes walking into the arena. While the announces were talking, they also put on 8-to-10 seconds showing those in attendance watching the Olympic spectacle. And wouldn't you know it. Among the four people shown were none other than Slovenia's Ambassador to the United States, Ernest Petrič, and the President of the Republic of Slovenia, Milan Kučan. They were sitting in some area that was separated by a wall in the back and seemed to have a good view.

A few days later, earlier this week, Kučan was in

New York City to visit the Slovenian Information Center in Manhattan under the direction of Rev. Cimmerman. He stopped by St. Cyril's church there to see its interior. At the end of September, by the way, there will be a big 80th anniversary celebration in New York City at St. Cyril's Church with various political and religious leaders from Slovenia attending.

* * *

In today's paper they said that so far there were no traces of explosives found in the recovered wreckage of the TWA flight from Kennedy Airport in New York to Paris that crashed last week.

This is frightening news. It could mean that the plane malfunctioned. The way they run these airplanes ragged from one country to the other with hardly any break for repairs, this might be a time to rethink maintenance schedules allowed by the FAA. A 25-year-old airplane with that many miles is nearing the end of its life and needs a lot more repairs — just like us humans.

* * *

John Mercina is still puzzled over the question of how can you tell whether or not you have Slovenian DNA genes in your blood. Here are some more tips: *You're Slovenian if you...*

Would rather sing than eat — or like to sing *as much* as eat — or — like to sing *and* eat.

Take doggie bags into a restaurant.

Loyalty: Slovenians are loyal to their church, Slovenian National Homes, work-

Chicken Caesar Salad

4 boneless skinned chicken breasts, about 1/3 lb. each

1/2 cup Walden Farms Fat Free Italian Dressing
1 head romaine lettuce, cut, cleaned and dried
1/2 cup fat free garlic croutons
1/4 cup fat free parmesan cheese
1/2 cup Walden Farms Fat Free Caesar Dressing
Saute chicken in a teflon skillet coated with cooking spray and 1/2 cup of Walden Farms Fat Free Italian Dressing. Brown until no longer pink in the center (8-10 minutes).

Remove from pan, slice chicken into strips and toss with all other ingredients.

INTERNATIONAL PROGRAM

1560 on Your A.M. Dial on WATJ

Your Host Mario Kavcic
American and International Selections
Saturdays at Noon . . .

1560 WATJ • Box 776 • Chardon, Ohio 44024
(216) 286-1560 • 1-800-946-1560

Fax (216) 286-2727

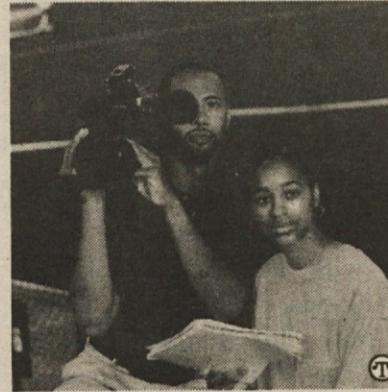

OLYMPIC GAMES News & Notes

Let's Hear It For The People Who Bring It To You

(NAPS)—While you're reading about or watching the 1996 Olympic Games, you may want to give a nod of thanks to some of the specially trained people behind the scenes. It will take a lot of them, when you consider that 3,000 hours of the Summer Olympic Games will be broadcast to a worldwide audience of 3.5 billion.

Responding to this huge demand for experienced broadcast personnel,

A program started three years ago trained nearly 900 college students to fill Olympic-related television production tasks.

Panasonic—Worldwide Sponsor and the Official Broadcast Equipment and Systems Supplier to the Atlanta Games—initiated the Host Broadcast Training Program with Clark Atlanta University and the Atlanta Committee for the Olympic Games (ACOG).

Beginning in 1993, the program trained close to 900 college students to fill Olympic Games-related television production tasks. The hands-on technical training sessions, which incorporated \$1.5 million worth of digital video and audio broadcast products and related services donated by Panasonic were held in classrooms at Clark Atlanta and in the university's Outside Broadcast van as well.

ACOG has already hired 600 of these students, with the Canadian Broadcasting Corporation and the European Broadcasting Union enlisting the services of about 100 others.

place, neighbors, friends, children, parents, clubs, and most of all — to their country.

Neatness: All Slovenians have neat homes and yards. You can spot them a mile away.

—Willa Cather

ASK THE TRAVEL EXPERT

Question: Is renting a condo better than staying in a hotel?

Answer: If you have a family, don't want to eat all your meals out, hate being cramped into one room, or dislike the sounds of people running up and down the halls or making too much noise next door, condos are the perfect solution. Kathy Guard of The Condo Connection, a division of Euclid Travel, can provide information on condos in Florida,

Donations

Thanks to the following for their generous donations to the Amerika Domovina:

Anton Vogel, Euclid, Ohio -- \$10.00

Ann Tomc, Euclid, Ohio -- \$11.50

John Plut, Toronto -- \$5.00

Mrs. Anthony Ravnik, El Cerrito, Calif. -- \$5.00

Roe Godick, Bradenton, Fla. -- \$10.00

Mike and Sofi Grdadolnik, Greenfield, Wis. -- \$5.00

Frank Gerkman, Westchester, Ill. -- \$5.00

Emma Znidarsich, La Crosse, Wis. -- \$5.00

Dr. Leo Seme, Olympia Fields, Ill. -- \$5.00

Anica Sajnovic, Peoria, Ill. -- \$10.00

Joseph Jerse, Euclid, Ohio -- \$5.00

Pauline Kitzko, New Castle, Pa. -- \$10.00

Milan Benet Consulting, Ottawa, Ont. -- \$10.00

Bogdan Kovacic, Manhattan Beach, Calif. -- \$5.00

Frank Urankar, Richmond Hts., O. -- \$20.00

Joe Okorn, Euclid, Ohio -- \$15.00

Elmer Klaus, Madison, Ohio -- \$5.00

Mary Stibil, Parma Hts., O. -- \$10.00

Rafael Jugovic, Toronto -- \$5.00

Frederick Krizman, Euclid, O. -- \$10.00

Robert Kastelic, E. Rochester, Ohio -- \$10.00

Mr. and Mrs. John Mauric, Richmond Hts., O. -- \$10.00

Jennie Tuma, Wickliffe, O. -- \$15.00

Religion and art spring from the same root and are close kin. Economics and art are strangers.

Fairport Retirees Plan Picnic

The annual Fairport Retiree's Picnic will be held on Wednesday, Aug. 7, from 1 to 7 p.m., at the V.F.W. Hall, 540 East St. (new location).

All musicians are welcome to join the Jam Session.

The "Gostilna" will have good food, drinks, delicious bakery, plus a prize table and raffle.

People do not lack strength; they lack will.

—Victor Hugo

ED PIKE

"AS IS" SALE

'81 Cougar 4 DOOR

\$395

'86 Escort 2 DOOR

\$595

'87 Lynx 2 DOOR

\$595

'88 Ford Festiva

\$885

'86 Cougar XR7

\$895

'88 Mercury Tracer

\$985

'86 Celebrity 4 DOOR

\$995

'88 Tempo

\$1095

'86 Ranger Super Cab

\$1195

'82 Cadillac Fleetwood

\$1295

'88 Taurus

\$1295

'87 Aerostar

\$1885

'88 Ford Crown Victoria

\$1995

'88 Grand Marquis 4 DOOR

\$1995

'89 Mercury Tracer

\$4990

ALL CARS REQUIRE WORK OF SOME KIND. NO WARRANTY OF ANY TYPE. ALL SALES ARE FINAL.

ED PIKE

Open Mon. & Thurs. till 9 pm
Tues., Wed., Fri & Sat. till 6 pm

9647 Mentor Ave.
Mentor

942-3191 • 357-7533

SPECIALIZING IN FIRE DAMAGE REPAIR
REROOFING-HOT TAR
BUILT-UP-GRAVEL

YANESH
BROS.
CONSTRUCTION CO.

PHONE: 943-2020
PHONE: 943-2026

29010-13 EUCLID AVENUE
WICKLIFFE, OH 44092-0377

FRED P. KOCHEVAR

VESTI IZ SLOVENIJE

Davorin Kračun novi zunanji minister — Državni zbor ga potrdil s 33 glasovi za in 30 proti — Član LDS

Pretekli četrtek so poslanci državnega zbora na izredni seji s tajnim glasovanjem izvolili dr. Davorina Kračuna za zunanjega ministra. Davorin Kračun je član Liberalne demokracije in je doktor ekonomskih znanosti. 45-letni Kračun je bil član prve vlade dr. Janeza Drnovška, ko je vodil od maja 1992 ministrstvo za planiranje, v začetku leta 1993 pa je postal minister za ekonomske odnose in razvoj. Na tem mestu je ostal do januarja 1995, ko je funkcijo prepustil Janku Deželaku, članu SKD. Novinar Dela Saša Vidmajer je poročal preteko soboto takole: »Predsednik vlade Janez Drnovšek je v uvodu pred parlamentarno razpravo poudaril, da je treba v mesecih do izteka volilnega mandata voditi resno in učinkovito zunano politiko: pomembno je nadaljevati začete dejavnosti, posebno glede polnopravnega članstva v Evropski uniji, članstva v Natu, (in) urejanja odnosov s Hrvaško.« Proti Kračunu so bile opozicijske stranke, zanj je glasovala njegova LDS in verjetno tudi poslanci SKD, ki so njegovo kandidaturo že bili podprtli v odboru za mednarodne odnose. Po anketi kaže, da Kračun ni ravno popularen pri širši javnosti.

Dnevnik *Slovenec* od torka spet izhaja — Dosežen sporazum med zaposlenimi in Lastniki — Stavka trajala en teden

Po izidu *Slovenca* 15. julija so novinarji pričeli stavkati. Stavka je trajala dober teden dni. Po pogajanjih med stavkajočimi in lastniki oz. predstavniki lastnikov je bil dosežen sporazum, ki je omogočil zopetno izhajanje dnevnika začenši s 23. julijem. V telefonskem pogovoru z novinarjem pri *Slovencu* danes zjutraj, je bilo povedano, da sporazum omogoča »prenovljen« časnik, ki bo v bodoče boljši in zanimivejši. Povedano pa je bilo tudi, da bo treba videti, če bo sporazum izveden tako, kot je bil dogovorjen.

Med vprašanji, ki so jih bili postavili stavkajoči, je bilo poleg plač oziroma poravnavne zaostalih plač tudi to, kateri so sploh lastniki tega časnika.

Slovenija stopa na mednarodni trg kapitala z izdajo 200 do 250 milijonov dolarjev petletnih evroobveznic

Preteli teden je slovenski finančni minister Mitja Gaspari v Londonu in nato v New Yorku predstavil Slovenijo potencialnim investitorjem kot državo, ki bo v kratkem prvič nastopila na mednarodnem trgu kapitala in tam izdala svoje prve evroobveznice. Te evroobveznice naj bi bile za dobo 5 let in naj bi znašale v vrednosti od 200 do 250 milijonov dolarjev.

Gaspari je reklo, da bo pridobljen denar uporabljen za plačilo približno 46 milijard tolarjev glavnic dolgov, ki so letos zapadle v plačilo. Refinancirali naj bi tudi nekatera manj ugodna posojila, ki jih je Slovenija našla v zadnjih letih, to bi zmanjšalo obresti, ki jih mora Slovenija plačevati.

Leon Štukelj pri predsedniku MOK Samaranchu

Na fotografiji iz *Dela* preteklo soboto sta predsednik Mednarodnega olimpijskega odbora Juan Samaranch in 97-letni Mariborčan Leon Štukelj. Najstarejši olimpijski zmagovalec je predsedniku MOK četidal za 76-rojstni dan in mu izročil zlastnik s svojim likom. Ob otvoritvi letošnjih iger pretekli petek je bil Štukelj sprejet s stojčim aplavzom, ko je bil predstavljen sredi olimpijskega stadiona skupaj z drugimi bivšimi zlatokolajniki. Televizijske kamere so prikazale zelo spretnega Štuklja, ko sta mu ploskala med drugimi predsednik Bill Clinton in žena Hillary. Čeprav je bilo pozno zvečer, so kamere prikazale tudi prihod slovenske ekipe v stadion.

Do danes noben slovenski športnik še ni prejel olimpijske kolajne. Najvišje je doslej plasiral strelec Rajmond Debevec, ki je bil šesti v svoji disciplini. Veslač Iztok Čop pa je dosegel v preliminarnih tekma zelo dobre rezultate.

Od 18. do 22. julija se je v Atlanti in nato v New Yorku mudil predsednik Slovenije Milan Kučan. Preteklo soboto je za slovensko ekipo in druge povabljene goste v Atlanti pripravil sprejem, spremljal ga je veleposlanik v ZDA dr. Ernest Petrič, ko je bil v New Yorku se je pa predsednik Kučan srečal z raznimi poslovneži, navzoč je bil častni konzul v Clevelandu dr. Karl B. Bonatti. V telefonskem pogovoru včeraj s p. Krizologom Cimermanom, župnikom slovenske cerkve sv. Cirila v New Yorku, pa je p. Cimerman povedal, da je Kučan obiskal tudi to cerkev.

Iz Clevelandu in okolice

Koncertni nastop —

To soboto vas Primorski klub vabi v SND na St. Clairju na celovečerni nastop ansambla Snežnik iz Ilirske Bistre. Pričetek bo ob 7h zv., po nastopu bo ansambel igral za ples. Vstopnice so po \$10, dobili jih boste pri vhodu, ali pa lahko pokličete Sabino Milavec na 944-9049.

Nevburški dan piknik —

To soboto popoldne in zv. (od 1. do 8.) vabijo Nevburška društva ADZ na svoj letni piknik na letovišče ADZ na Kniffen Rd. v Leroyu. Vstopnina le \$2, popoldne igra Maple Hts. harmonikarska skupina, ob 4. uri bo tkim. polka mašo daroval škof Pevec, od 5. do 8. pa igrajo Vadnjaljovi.

V Tiskovni sklad —

Ga. Mary Vesel, Middleburg Hts., O., je darovala \$30. Najlepša hvala za podporo!

Novi grobovi

Madelyn Zuber

Dne 21. julija je v Geauga Memorial bolnišnici na Chardonu umrla 55 let stara Madelyn Zuber, rojena Simcic, hčerka Johna in Elsie (r. Marn) Simcic (oba že pok.), sestra Johna in Franka, teta, nečakinja Millie Hoernig ter že pok. Olge Marn in Ann Cimerman, lastovala in vodila Simcic's Tavern v Euclidu 25 let, članica SNPJ št. 566. Pogreb je bil 24. julija v oskrbi Želetovega zavoda, pogrebne obrede je opravil č. g. Joseph Labbe v mavzoleju Our Lady of Peace na pokopališču Vernih duš. Družina priporoča darove v pokojničin spomin Slovenskemu domu za ostarele na 18621 Neff Rd., Cleveland, OH 44119.

Frank J. Hribar

Dne 22. julija je v Meridia Euclid bolnišnici za rakom umrl 69 let stari Frank J. Hribar iz Twinsburga, rojen v Clevelandu, veteran 2. svetovne vojne, od l. 1949 do svoje upokojitve 1986 zaposlen pri nekdanjem znanem podjetju Richman Bros. in bil ob upokojitvi podpredsednik le-tega, po upokojitvi bil član direktorija Richman Foundation, ki je med drugim znatno prispeval Slovenskemu domu za ostarele. Pokojni je bil vdovec po Jean, roj. Comer, zanj žalujejo sinova Gregory in Gary ter hčerki Diane Grady in Joyce Kovatch. Pogreb bo danes, 25. julija, s sv. mašo v cerkvi sv. Rite v Solonu.

Ančka Oberstar

Umrla je 67 let stara Ančka Oberstar rojena Tominc. Živila je v Waukeganu, Ill. Tukaj žalujejo zanjo mož Ivan in sinova John in Tom, snaha (dalje na str. 13)

Piknik Slovenske šole —

To nedeljo ste vabljeni na Slovensko pristavo na piknik Slovenske šole pri Sv. Vidu. Ob. 12.30 daruje župnik Rev. Jože Božnar sv. mašo, sledilo bo kosilo (serviranje med 1.30 in 3. pop.), popoldne bodo za otroke igre, za ples in zabavo bo pa igral Don Slogar orkester. Več informacij in nakaznice za kosilo pri Lindi Plečnik na 216/946-6847.

Tarokistom —

Med piknikom Slovenske šole to nedeljo na Pristavi bo tudi turnir v taroku. Pričel se bo ob treh pop. Vabljeni vsi ljubitelji te igre.

Piknik upokojencev SP —

Na vrsto s svojim letnim piknikom pridejo v nedeljo, 4. avgusta, na Slovenski pristavi tudi Upokojenci SP. Dopis na str. 10.

Srečneži pri srečanju —

Pri srečanju, povezanem z letošnjim piknikom Misijonske Znamkarske Akcije (gl. dopis na str. 10) je bila sreča naklonjena sledečim: Prvo dario, \$100, je zadel Frank Hren; 2. nagrada - afghan - je šla ge. Zofi Kosem; tretjo, \$50, je dobila Olga Drenik; četrto - stoneware - je prejela Metka Dejak; peto - \$30 - je prejel dr. Mate Roesmann; šesto - canister set - pa je dobila Helena Gorše. Odbor MZA se iskreno zahvaljuje vsem, ki so srečke kupili, saj so s tem tudi pomagali misijonarjem po svetu.

Novorojenka —

Dne 12. junija je se rodila Marija Joyce Rowane. Ponosa starša sta dr. Barbara in dr. Michael Rowane iz S. Euclida, O., ponosni stari starši pa so g. John Goričan (žena ga. Mary je že pok.) ter dr. William in Joyce Rowane. Čestitamo!

Federacija vabi —

V sredo, 21. avgusta, ima Federacija slovenskih upokojenskih klubov svoj letni piknik in sicer na SNPJ farmi na Heath Rd. Kosilo bo pripravila ga. Julka Zalar in ga bodo začeli deliti ob pop. ob 1h. Godba bo pričela igrati ob 3h. Nakaznice so po \$10 in jih dobite pri članih upokojenskih klubov ali. lahko pokličete Ralpha na 731-9569.

Spominski dar —

Ga. Mary Clemence, Cleveland, Ohio, je darovala \$20 v podporo našemu listu, v spomin na Josepha in Mary Brodnik. Iskrena hvala.

Podpora iz Kanade —

Naš tiskovni sklad je bil obogaten za \$50 po darilu iz Joe Jereb Construction Ltd., Etobicoke, Ontario. Hvala lepa!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežeze izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Published every Thursday morning

No. 30 Thursday, July 25, 1996

Praznik naše vere

Pismo Slovenske škofovske konference po papeževem obisku

Slovenski škofje, zbrani na seji v Mariboru, 10. julija 1996, želimo s tem pismom ponovno izreči veliko hvaležnost Bogu, božji Materi Mariji in papežu Janezu Pavlu II. kakor tudi cerkvenemu in državnemu odboru za pripravo na papežev obisk. Hvaležni smo vsem, ki so se udeležili srečanj z papežem, in za velikodušno pomoč. Obisk svetega očeta v Sloveniji je bil zares zgodovinski dogodek in izredno doživetje, praznik naše vere. Mislimo, da smemo v teh dogodkih videti uslišanje naših molitev v pripravi na papežev obisk.

Odločilno je, kaj bo sedaj od vsega tega ostalo. Papež sam nam je v svojih bogatih govorih nakazal smernice za naše nadaljnje prizadevanje. Če hočemo, da bo njegov obisk obrodil trajne sadove, moramo znova in znova prebirati in premišljevati njegove besede, ki nam jih je izrekel v našem materinem jeziku. Škofje smo že naročili, naj povsod nadaljujemo molitev za sadove papeževega obiska. Od naše vztrajne molitve je odvisno, koliko blagoslova bodo deležna naša pastoralna prizadevanja. Predlogov je veliko; pripravljam se pastoralni načrti po škofijah. V pripravi na vseslovensko sinodo je papežev obisk gotovo ključnega pomena.

Škofje posebej vabimo vernike, da na praznik Marijinega vnebovzetja obnovimo posvetitev slovenskega naroda Mariji. Papež nam je v tem velik zgled. Poleg romanja na Brezje, na Ptujsko Goro in Sveti goro pripravljamo tudi posebno zahvalno romanje v Rim. Upamo, da bo mogoče kmalu uresničiti tudi zahvalno romanje ob beatifikaciji škofa A. M. Slomška.

Dobrodošle so vse pobude, kaj bi mogli narediti v skupnem prizadevanju, da bi bili sadovi papeževega obiska čim bogatejši. Posebej prosimo, da bi si vsi iskreno prizadevali za medsebojno spoštovanje, za spravo in odpuščanje. Kristusova prilika o dobrem semenu in ljljki nas uči potrpežljivosti in zaupanja v božjo previdnost tudi tedaj, ko doživljamo podtikanje in izkriviljanje resnice, ki jo je med nami oznanjal sveti oče.

Slovenski škofje se še enkrat vsem in vsakemu posebno zahvaljujemo za sodelovanje in podeljujemo blagoslov.

Maribor, 10. julija 1996

Alojzij Šuštar
nadškof in predsednik SSK

sioni. Hvala Vam, g. Urbaniju, za vse lepe in spodbudne misli!

Po maši je bilo hitro postreženo s ksilom. Nekateri so odšli proti bazenu, drugi pa so posedli v sene dreves in z veseljem poslušali zvoke nove glasbene skupine »Veseli godci«. Okoli pete ure so bile pete litane pri kapelici v zahvalo za lep dan in s prošnjo, da nas Marija varuje na poti domov ter sploh v našem življenju.

PRISTAVSKI upokojenci vabijo na piknik

CLEVELAND, O. — Že smo na vrhuncu poletja, sredi »pasjih dñi«, ko neusmiljeno pritska vročina. Želimo si ven iz mesta, v ljubo naravo, na našo Slovensko pristavo, kjer tudi v največji vročini najdemo prijeten hlad v senci visokega drevja. Na Pristavi se vrstijo pikniki drug za drugim.

V nedeljo, 4. avgusta, imamo upokojenci Slovenske pristave svoj vsakoletni piknik. Ob 12.30 popoldne bo sv. maša, ki jo bo daroval č.g. Urbanija. Maša se bo darovala za vse naše bolnike in za naše umrle člane. Po maši bo na razpolago okusno kosilo. Č.g. Urbanija se bo že drugi dan vrnil v Argentino in bo lepa prilika, da se priatelji, posebno tarokaši, poslovijo od njega na našem pikniku. Baje bo tudi turnir v taroku na pikniku. Ves dobiček od piknika bomo podarili Slovenski pristavi.

Kakor je že v navadi, na našem pikniku vsako leto počastimo zaslужno članico ali člana. Letos sta na vrsti ga. Francka in g. Jože Kristanc. Dokler sta mogla, sta vedno pomagala na piknikih in kolinah. Jožetu je opešal vid, Francka pa kljub težkim operacijam še vedno pomaga in daje bolnim članom pogum in upanje, da se tudi težka bolezen dá z božjo pomočjo pozdraviti. Njuni otroci pa so tudi delavni na Pristavi, saj je bil njen zet dve leti predsednik SP, hčerka Margie pa dve leti predsednikova žena, to se pravi, dve leti skrbi in dela na Pristavi brez plačila in hvaležnosti.

Na vrsti je pa še dosti drugih zaslужnih članov, da jih počastimo. Počakati morajo na drugo leto, če ne bodo preje umrli — no, to naj bo za »špas«. V jeseni na naših kolinah pokažimo, da smo še mladi in čvrsti in se dela ne ustrašimo.

Vse, ki ste se prijavili za potovanje v Kanado, lepo prosim, da na pikniku poravnate bilanco od vsote za potovanje, to je \$120. Vabimo vas, da se nam pridružite in preživite en lep popoldan med nami na Slovenski pristavi.

Za odbor: Frank Urankar

11. in 12. uro.

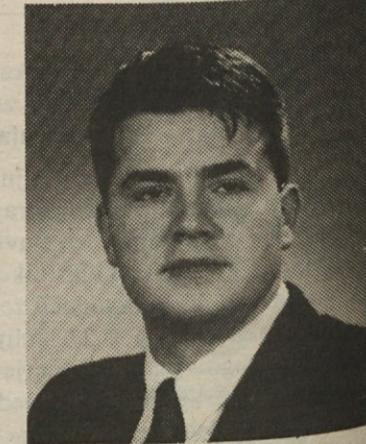
Č.g. župnik pri Sv. Kristini nam je dovolil parkiranje na njihovem parkališču, a bi rad videl, da parkiramo čisto zadaj pri ograji in želi, da mu sporočimo številke od avtomobilskih tablic in tel. številko, da lahko pokličejo, če bi se avtomobil na parkališču naredila kakšna škoda. Najboljše sicer bo, da vas kdo pripelje in pobere; tako ne bo preveč avtomobilov na parkališču.

Prosim vas: Bodite točni in prinesite s seboj samo dobro voljo! Za oba odbora:

Frank Urankar

Slovenski fant — naš novi advokat!

Med svojimi vrstami imamo sedaj svojega novega odvetnika. Ime mu je Martin Darko Sušec, star 26 let in rojen v Clevelandu. Doštudiral je na univerzi Akron (Ohio), na pravni fakulteti. Istočasno je študiral dva programa in oba opravil v rekordnih treh letih

ter med najboljšimi v razredu. Tako sta mu bili podeljeni dve diplomi: doktor prava in M.A. iz gospodarstva in financ.

Med šolanjem je bil Martin v poletnih mesecih na praksi v pisarnah guvernerja Georgea V. Voinovicha, bivšega podguvernerja oz. Lt. Gov. Michaela DeWine (sedaj zvezni senator iz Ohia), in sedanega ohiskskega Attorney General Betty Montgomery. V septembri pa bo Martin nastopil svoje prvo službeno mesto v Columbusu, v uradu Attorney Generala.

Martinove osebne vrednote izvirajo iz slovenskih tradicij. Je priden in delaven. Njegov oče, Otto C. Sušec, je doma iz Velenja, mati Marija rojena Miklič pa iz Brezovega dola. Družina živi že sedem let v Genevi, Ohio. Martinov starejši brat je dr. Otto C. Sušec ml. in zdravnik urgentne medicine na praksi v Severni Karolini. Mlajši brat Thomas pa je v drugem letu medicinske šole pri Wright State University v Ohiu.

Družina in prijatelji bodo priredili zabavo na prostem na družinski farmi v Genevi v nedeljo, 4. avgusta, v čast in proslavo Martinu za njegovo uspešno doštudiranje. Se mnogo uspeha in sreče mu želimo in mu iskreno čestitamo!

25. obletnica Slovenske kapele v Washingtonu, D.C.

Letos poteka 25 let, kar je bila posvečena Slovenska kapela v ameriškem Narodnem svetišču brezmadežnega spočetja (Basilica of the National Shrine of the Immaculate Conception). To 25. obletnico bomo praznovali s posebno spominsko svečanostjo na predveče male maše, to je v soboto, 7. septembra. Najprej bo v baziliki sv. maša ob treh popoldne, nato pa bo poseben spominski program s pevskim koncertom v cerkveni dvorani "Little Flower Church" in s skupno večerjo, ki mu bodo prisostvovali tudi romarji iz Slovenije.

Prispevki za oboje, to je za večerjo in navzočnost pri kulturnem programu, je \$18 v prednaročilu oz. \$20 pri vratih. Prijave in prednaročila sprejema:

Konrad P. Mejač
4445 Butterworth Pl. N.W.,
Washington, D.C. 20016
(Tel.: 202-966-0296)

Hotelska rezervacija, v kolikor je potrebna, je odgovornost vsakega posebej. Urejeno pa je, da lahko vsak obiskovalec rezervira zase sobo, a to vsaj do 20. avgusta, v hotelu Holiday Inn na 5520 Wisconsin Avenue, ki je v neposredni bližini postaje podzemeljske železnice (Metro) in kjer stane na noč soba z dvema posteljama \$79, čemur je še dodati obdavčenje. Naslov tega hotela je 5520 Wisconsin Ave., Chevy Chase, MD 20815, tel. 301-656-1500, fax pa 301-656-5045. Potreben spoznavni znak je USG.

Gornje obvestilo je tudi povabilo rojakom, da se te spominske svečanosti udeleže.

Dr. C. J. Mejač
(za Pripravilni odbor)

Iskrena hvala vsem delavkam v kuhinji, ki ste nosile težo dneva tako v pripravi in izpeljavi kosila in drugih jestvin. Hvala za podarjeno govejo pečenko, za kruh in solato. Hvala vsem možem za skrb v točilnici. Hvala vsem gospodnjem za prineseno pecivo, prodajo tega, za rožce, za prodajo srečk.

Naša iskrena zahvala vsem, ki ste prišli na piknik, kaj darovali ali kupili in dan preživeли v mislih na naše misjonarje. Hvala glasbeni skupini Veseli godci za vesele in poskočne melodije, ne v njihovo korist, temveč za dobro misijonom. Hvala Ameriški domovini za vse objavljeno v korist misijonskega piknika, prav tako Radijski družini in Pavletu Lavrisha, za vsa vabilia po radijskih valovih.

Iskrena hvala vsem, ki ste se

odzvali, razumeli potrebo pomoci in kakorkoli sodelovali, da je končni uspeh lep. Naj bodo vsa ta Vaša dobra dela vpisana v Vaših knjigah življenja, to iskreno želi in prosi blagoslova

Odbor MZA - Cleveland

Romarjem v Lemont sporočamo...

CLEVELAND, O. - Vsem, ki ste se prijavili za romanje v Lemont na ameriško Brezje, sporočamo, da je avtobus zaseden. Kakor že veste, smo se letos za to romanje združili Oltarno društvo in Slomškov krožek. Odhod avtobusa bo v soboto, 10. avgusta, zjutraj ob 6.30 s parkališča pri cerkvi sv. Kristine, ob 7. uri zjutraj pa nasproti Baragovega doma na St. Clair Avenue. Vrnili se bomo v nedeljo ponoči med

Povojni množični poboji**Ubitih naj bi bilo sedem
do dvanajst tisoč ljudi**

Komisija bo za poročilo uporabila Potrčovo gradivo — V osnutku ugotavlja, da je bilo med pobitimi največ domobrancev, ki so jih vrnili zavezniki

LJUBLJANA (Delo) — Člani komisije, ki preiskuje povojne množične poboje, pravno dvojne procese in druge tovrste nepravilnosti, so dopisno odločili (šest za), da bodo kot delovno gradivo komisije za pripravo vmesnega poročila obravnavali osnutek, ki ga je pripravil Miran Potrč, in ne gradiva, ki ga je pripravil predsednik komisije dr. Jože Pučnik (tega podpira pet članov).

Poslanci Zmago Jelinčič (SNS), Maks Lavrinc (LDS), Marija Pozsonc (madžarska narodnost), Danica Simšič (DS) in podpredsednik komisije dr. Janko Predan (Z-ESSS) so že novembra lani podprli osnutek Mirana Potrča ZLSD, ker naj bi Pučnikov izražal nestrpnost, pospoljevanje in sklepanje na podlagi dokumentov, ki jih komisija ne pozna.

Kot pravi Potrč v osnutku, je preiskovalna komisija ugotovila, da so bili neposredno po koncu druge svetovne vojne izvršeni množični izvensodni poboji. Med pobitimi je bilo največ slovenskih domobranov, ki so jih zavezniki vrnili s Koroškega. Poleg teh pa še pripadniki domobranov, ki so bili zajeti na območju Slovenije, ali pa so se sami prijavili oblastem, kulturbundovci, ustaši, četniki, pripadniki SS in civilisti.

Natančnega števila ubitih preiskovalna komisija ni mogla ugotoviti, navaja pa 7000 do 12.000.

Slovenski domobranci se niso vdali partizanom, temveč so se z boji prebili na Koroško in vdali zaveznikom, ti pa so jih razrožene vrnili. Glavna zbirna taborišča za vrnjene domobrance sta bila v Teharjah in Šentvidu.

Mlađoletnike so večinoma izpustili, druge pa, z nekaj izjemami, surovo, brez obsodbe, likvidirali. Kot najbolj množična grobišča navajajo kraške Jame pri Macesnovi gorici in pod Krenom v Kočevskem Rogu, protitankovski jarki pri Brežicah, Brezarjevo brezno pri Podutiku, rudnik Laško in Zagorje. Pobiti iz drugih skupin pa so po izjavah pričevali na Pohorje nad Hočami, v Slovenski Bistrici, Kamniški Bistrici, Begunjah in Bistrici ob Sotli.

Pri razvrščanju ujetnikov in njihovi likvidaciji so neposredno sodelovale enote Ozne in Knoja, pa tudi enote jugoslovenske armade. Z veliko gotovostjo je mogoče trditi, piše Potrč, da so enote Knoja varovali taborišča, izvajale pripravo morišča, izvajale prevoz na morišča, opravljale usmrtnitve in zakrivale grobove. Posamezna pričevanja pa dopuščajo možnost, da je usmrtnitev v Kočevskem Rogu izvajala posebna hercegovska brigada.

Prav tako je nesporo, da so bile posamezne enote Knoja za te naloge dodeljene organom Ozne. Večina pričevanj napeljuje na sklep, da so naloge dobivale od nižjih poveljstev Ozne in ne od poveljstva druge divizije Knoj, ki o tem ni niti odločalo niti dobivalo poročila o tem. Večina pričevalcev meni, da je težko izključiti velike verjetnosti, da je za usmrtnitev ne le vedel, ampak jih je vsaj kot izvršitev ukaza nadrejene komande zapovedal načelnik republike Ozne Ivan Maček-Matija.

Temeljno vprašanje, kdo je sprejel odločitve za povojne množične poboje in kdo naj bi bil odgovoren zanje, pa komisija, po mnenju Potrča, ni razrešila, saj ni mogla priti do zadostnih podatkov. Ugotovila je le, da vlada Narodne republike Slovenije in njeno ministrstvo za notranje zadeve ni imelo pristojnosti odločanja o vrnjenih domobrancih in ni sodelovalo pri usmrtnitvah.

Ozna in Knoj sta bila neposredno podrejena generalštabu JLA. Mnenja zgodovinarjev pa ne potrjujejo predpostavke, da bi formalno delujoči organi KP v Sloveniji, oziroma CK KPJ, sprejeli odločitev o pobojih. Maček naj bi ukaz za poboje dobil po sestanku s Titom aprila ali maja 1945.

Preiskovalna komisija bo o teh ugotovitvah šele začela razpravo. Potrč pa še predлага, da DZ poleg poročila sprejme še nekaj sklepov, med drugim tudi, da se vmesno poročilo komisije o povojnih množičnih pobojih šteje za dokončno.

Matjaž Albreht
Delo, 16. julija 1996

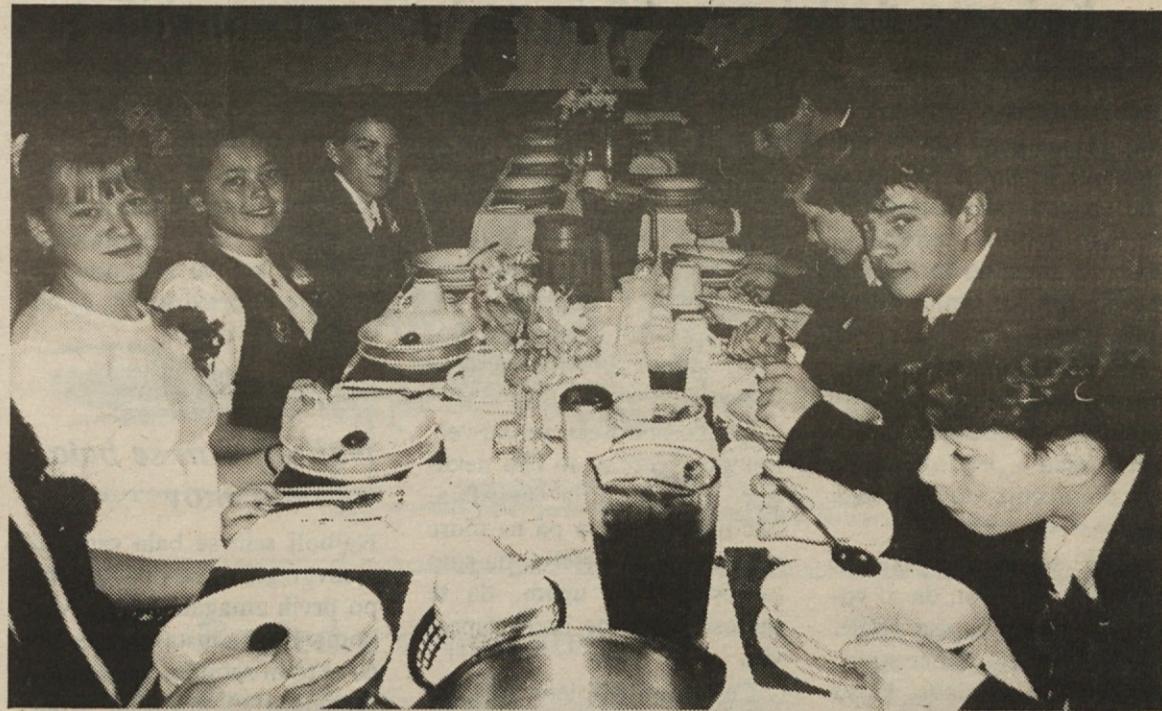
V BLAG SPOMIN

NAŠE LJUBLJENE MAME
STARE MAME,
PRABABICE,
SESTRE IN TETE

AMALIJA KOŠNIK
ki je umrla 31. julija 1994.

Dve leti sta že minili,
odkar si, mama, šla od nas.
A vedno lep spomin je nate,
pogrešamo Te slednji čas.
Žaljuči ostali:

Sinovi, hčerke in njih družine
ter ostalo sorodstvo
v Ameriki in Sloveniji.

LETOS JE 6 UČENCEV DIPLOMIRALO na Slovenski šoli pri Mariji Vnebovzetji. Po sv. maši so praznovali z obedom pri Slovenian Country House restavraciji na E. 55. cesti. V fotografiji zgoraj so od spredaj na levi Barbara Bobič, Veronika Pišorn in Robert Bobič, od spredaj na desni pa Kristofer Hočvar, Robert Skebe in Marko Sedmak. Čestitamo jim za uspeh! Z njimi je Fr. Jože Černe. Spodaj: Pri častni mizi je sedel tudi učitelj g. Janez Nemec. Na tej sliki je tudi Marija Sedmak. Pridružilo se jima je še 50 staršev in priateljev, katere so graduanti presestili s pesmijo »Mi slovenska smo mladina« v zahvalo. Vsi nameravajo še naprej obiskovati večerno slovensko šolo pri Mariji Vnebovzetji letos jeseni. (S.P.)

(Fotografiji: Julie Krulc Tromba)

Ob peti obletnici samostojne slovenske države

SLOVENEC, 27. junija 1996

Kaj smo doslej naredili in na kaj smo pozabili

Ob peti obletnici osamosvojitve Slovenije smo povzeli razmišljanja glavnih tvorcev osamosvojitve — Lojzeta Peterleta, prvega vladnega predsednika in predsednika SKD, Janeza Janše, obrambnega ministra v prvi slovenski vladi, Marjana Podobnika, predsednika SLS, Jožeta Pučnika, borca za spravo in resnico o vojnih in povojnih zločinah komunistične partije, Spomenke Hribar, prve predsednice Svetovnega slovenskega kongresa ter Petra Jambreka, ustavnega sodnika.

Vprašali smo jih, česa so se najbolj bali v času osamosvajanja, katere so po njihovem mnenju dobre in katere slabe strani zadnjih pet let slovenske države, kaj smo dosegli in ali bi lahko dosegli več, katere napake (če bi lahko znova začeli z letom 1991) osebno ne bi ponovili in jih ne bi smela ponoviti slovenska država in kdo je po njihovem mnenju kriv za slabe strani v zadnjih petih letih državnosti. Nekateri odgovori so bolj, drugi manj izčrpni, vsi pa so zanimivi. Prepričajte se!

Lojze Peterle:**V ključnih zadevah ni bilo velikih napak**

Do plebiscita me je skrbelo za domačo politično enotnost, po njem pa predvsem zaradi nepripravljenosti Beograda, da bi se o razdružitvi v miru dogovorili. Res bal sem se samo grožnje JLA, da bo uporabilo vse sile.

Slovenska država se je utrdila, ima trdno valuto, začela je nujno preobrazbo, prešla v gospodarsko rast, se približala

Evropski zvezni, hitro gradi infrastrukturo; skrbijo pa me hitrost naše preobrazbe, posledice volilnega dobrikanja iz leta 1992, ko je prva Drnovškova vlada močno povečala javno porabo, skrbi me pravnost v naši državi, zastoj v denacionalizaciji, neurejeno razmerje do preteklosti, počasna privatizacija. Namesto volje po temeljnem družbenem soglasju, se pojavlja socialna in nacionalna demagogija ter ustvarjanje nasprotij s političnimi nameni.

Mislim, da v ključnih zadevah ni bilo velikih napak, pač pa je bila politična napaka razpad Demosa, česar ne pripisujem ravno sebi. Mogoče bi se bilo treba drugače dogovoriti o načinu odločanja v Demusu.

Druge parlamentarne volitve so ojačale stare politične sile, zato številni zastoji, upad dinamike in drugačni politični poudarki.

Janez Janša:

Za napake je kriva vladavina LDS in ZL

Pred petimi leti se je prvič v slovenski zgodovini zgodilo, da se je velika večina zavedala pomembnosti trenutka, zato nismo ostali na pol poti. Premagana je bila tista neenostnost, ki bi v tistem času lahko ogrozila uresničitev stoletnih sanj slovenskega naroda po lastni državi.

Slovenska osamosvojitev je bila zgodovinsko dejanje. Lahko smo hvaležni in ponosni, da smo bili ravno mi tista generacija, ki je slovenskemu narodu izbojevala svobodo in samostojnost. Vendar pa smo

(dalje na str. 12)

Kaj smo doslej naredili in na kaj smo pozabili

(nadaljevanje s str. 11)

z osamosvojitvijo in mednarodnim priznanjem storili šele prvi korak na poti k Sloveniji, ki bo gospodarsko uspešna in bo zagotavljala napredok, splošno in socialno varnost ter varovala pravice svojih državljanov doma in po svetu. Na tej poti ni lahko. Ostanki preteklosti so močni in okrepljeni, mnoge reforme stojijo. Kontinuiteta s prejšnjim režimom preprečuje, da bi dosegli več.

Ne bi se smela ponoviti Demosova naivnost, da so volitve leta 1990 že vse rešile. Vendar pa imajo danes stranke slovenske pomlad, ki so nastale kot izraz težnje po demokraciji in narodni suverenosti, skupaj veliko več energije, znanja, poštenosti in gospodarskih izkušenj kot leta 1990.

Za napake in slabosti, ki so se zgodile, je kriva vladavina strank LDS in ZL, ki sta naslednici Komunistične partije, stranke, ki je povzročila ne-normalno stanje v Sloveniji v letih 1941-1990. Tisti, ki je nacionaliziral (kradel), moril, zapiral, kopičil privilegije itd., ni zainteresiran za razčiščevanje in popravo krivic. Država je le mačeha tistim, ki komaj prezivijo iz meseca v mesec, mlađim, ki po končani šoli ostanejo brez dela, delavcem, ki jim strah pred izgubo službe lomi hrbtenice in zapira usta.

V Sloveniji še ni vladavine prava, saj ustavo in zakone najbolj zapostavljam in kršijo tisti, ki bi jih morali prvi izvrečati in varovati. Prav zato je pomembno, da se ob peti obletnici vnovič zavemo, da nič ne pride samo po sebi. Spremenilo se bo vedno le tisto, kar bomo z velikimi naporji sami spremenili. Priložnost za to bodo letošnje državnozborni volitve. Iskrene čestitke bralkam in bralcem Slovencev ob petem rojstnem dnevu naše države.

Marjan Podobnik:

Lahko bi dosegli veliko več

Bal sem se, da bi jugoslovenski generali po prvih neuспehih v Sloveniji »podivljali« in pustili za sabo še mnogo več krvi in razdejanja, kot so ga.

Glavna pozitivna pridobitev je po mojem mnenju sami osamosvojitev, ki nam je kot narodu omogočila, da postavimo svoje cilje razvoja družbe, dā si volimo svoje predstavnike in se tudi svetu predstavimo kot suverena slovenska država in narod.

Slaba stran je v tem, da šte-

vilnih možnosti, ki nam jih je prinesla osamosvojitev, doslej nismo izkoristili, predvsem zato, ker na najpomembnejših državnih položajih manjka ljudi s širino, povezovalnostjo in državniško modrostjo. To je tudi ključni razlog, da Slovenija danes, žal, še ni pravna država.

Lahko bi dosegli veliko več, kot smo, čeprav so bila nekatera pričakovanja nerealna. Nič nedoseženega pa ne more skaliti mojega veselja, da smo samostojni, in upam, da te samostojnosti ne bodo zapravili.

Če bi ponovili leto 1991, bi na vodilne vladne in druge imenovalne funkcije, za kar smo dobili podporo na prvih volitvah, postavil ljudi, ki na stvari gledajo živiljenjsko, ki so odločni, vztrajni in poštenci. Tretjo — sodno vejo oblasti bi postavil pred ogledalo, da bi bilo vsem jasno, ali deluje za pravno državo ali za različne posamične in skupinske interese. Vsem, ki so v preteklosti kakor koli zlorabljal svoje politične funkcije, bi za daljši čas onemogočil politično delovanje.

Za napake so krive v največjem delu stare strukture, ki vsaj neformalno delujejo na različnih področjih, pa tudi številni predstavniki novih strank, ki so se hitro naučili, kako je delovala oblast v starih časih in se, žal, po tem tudi zgledujejo.

Jože Pučnik:

Stane pravne države je katastrofalno

V mesecih osamosvajanja sem se najbolj bal tega, da bi se komunistično usmerjene stranke (prenovitelji, socialisti, Liberalna demokracija Slovenije) skrivaj dogovorile z JA in z njeno pomočjo prevzele oblast.

Dobre strani slovenske države v zadnjih petih letih so v njenem mednarodnem priznanju in v postopnem vključevanju v Evropo. Slabe strani pa predvsem v organizirani krajji družbenega premoženja, v neodgovornem obremenjevanju slovenskih davkopalčevalcev z javnim dolgom, v katastrofnem stanju pravne države — predvsem v sodstvu, pri preprečevanju reforme naše državne uprave, itd.

Slovenska država ne bi smela ponoviti napake, da je prepustila veliko večino gospodarske, finančne in upravne oblasti komunističnim kadrom iz prejšnjega režima. Ta napaka, ki je bila storjena, zavlaču-

je proces normalizacije v RS za najmanj 10 do 15 let.

Po mojem so največje nepravilnosti pomanjkanje pravne države, divje lastninjenje, zavestne kršitve zakonov, izmikanje popravi krivic in neupoštevanje ustave.

Spomenka Hribar

Najbolj sem se bala radikalizmov

Najbolj sem se bala radikalizmov, tega, da se v navdušenju po prvih zmagah nad JLA ne bomo znali zaustaviti. Na srečo se to ni zgodilo. Tudi najradikalnejši so poslušali brionsko deklaracijo. V nasprotnem primeru bi bili zagotovo ne le priča, ampak tudi sopovzročitelji morije, ki bi nujno sledila. Nasprotniku moraš dati možnost do dostenjanstvenega umika.

Na srečo smo še prej znotraj Demosa zaustavili tiste radikalce, ki so hkrati z osamosvojito hoteli tudi absolutno oblast, kar je dejansko pomenilo popolnoma onemogočiti, v družbeno brezno spraviti nekdanje komuniste. Podobno, kakor so ravnali (in jim je tudi uspelo) komunisti 1941, ko jim ni bila dovolj doseči osvoboditev (izpod okupatorja), temveč so hoteli tudi absolutno zavladati. Posledica je bila državljanški spopad.

Če nam 1991 ne bi uspelo omejiti takšnih appetitov, bi se nam lahko zgodilo enako. Tudi ob plebiscitu so nekateri zahtevali, naj ga izvede kar Demos sam. To pa ne bi bilo le nemogoče, ampak tudi nepravilno: osamosvojitev je zadevala vse slovenske prebivalce in je ni imel nihče pravice »privatizirati«.

V BLAG SPOMIN

OB 11. OBLETNICI SMRTI NAŠEGA MOŽA, OCETA IN STAREGA OCETA

LOUIS MOLE

ki je zatishnil svoje blage oči
dne 26. julija 1985.

Enajst let Te zemlja krije,
v temnem grobu mirno spiš;
srce Tvoje več ne bije,
bolečin nič več ne trpiš.
Nam pa žalost srce trga,
solze lijejo iz oči;
dom je prazen in otožen,
ker Te več med nami ni.

Zalujoči ostali:

Frances — žena
Louis A. — sin
Arlene F. — hčer
Kathy — snaha
Shawn in Beth Marie —
vnuk in vnukinja.
sestre v Sloveniji
Euclid, Ohio, 25. julija 1996.

Klub uspehom je slabih strani slovenske države kar precej. Na prvo mesto bi dala to, kar me vedno znova začudi in razjezi, da slovenska država — pri tem mislim na vlado in vladajočo koalicijo — nima prav nobenega občutka za simbolne zadeve. V Rogu, na primer, še dandanes ne stoji kapelica ali kakšen drug pomnik pobitim po vojni; o obelisku v spomin na našo narodno tragedijo med drugo svetovno vojno in po njej še tudi ni ne duha in ne sluga. Ker nasproti smrti ni mogoče postaviti nobenega »ravnotežja«, so namreč samo tako simbolna dejanja in znamenja tisto, kar lahko zapre brezno spora in usta vi njegovo nadaljevanje. No, tudi popravljanje krivic — ne da bi delali nove ali da bi jih naredili čim manj — se zares nikamor ne premakne.

Drugo: premalo nadzorovanja in usklajena privatizacija. Predvsem pogrešam čistega vina: koliko je res privatizacijskega kriminala, kdo so ti kriminalci? Kaj delajo tožilstva in sodišča? Premajhna je tudi skrb za najrevnejše socialne sloje; vprašanje novih delovnih mest in dela za ljudi ni le eksistenčno vprašanje, ampak tudi vprašanje njihove časti in dostojanstva.

Usodnejših napak ob samem osamosvajanju ni bilo; na srečo se nam je vse izteklo in »seselo«. Tisti, ki se ne strinjajo s tem, da smo imeli tudi srečo, hočejo predvsem poudariti svoje zasluge, češ, kaj sreča, pripravljeni smo bili! Res je, pripravljeni smo bili, a brez sreče, brez milosti ne bi šlo.

Ceprav je nedvomno temeljna odgovornost na vladajoči koaliciji, saj ima večino vzdvod izvršne oblasti, je vendarle treba reči, da so velika zavora ovire, ki jih kar naprej postavlja fundamentalistični del slovenske desne politike. Menim, da deluje razdiralno, izključno po metodi: kolikor slabše — toliko boljše oziroma če nisem jaz, potem ne bo nihče!

To so veliko hujše in težje ovire, kakor pa jih je nam, Demos, postavljala nekdanja opozicija. Moja kritika je sedaj usmerjena predvsem na delovanje Janeza Janše, ki je z »lastninjenjem« osamosvojitenih zaslug začel že sredi osamosvajanja, julija 1991, ko je predlagal zamenjavo Lojzeta Peterleta s položaja predsednika izvršnega sveta — ne glede na negativne posledice, ki bi jih to dejanje imelo na razmerje tujine do našega osamosvajanja.

Po tem poskusu je Peterle — žal in pod očitnim vplivom radikalcev — hotel disciplinariati Demos oziroma zmernejši del Demosa, zaradi česar je potem res moralno priti do njeve zamenjave; toda šele tedaj, ko je bila osamosvojitev že končana, s sprejetjem Slovenije v OZN.

Če ne bi bilo navedenega radikalizma, bi lahko dosegli veliko več; predvsem bi bilo lahko naše pridruževanje Evropski zvezni hitrejše, z manj zapolitov in sramote, ki smo si jo

sami nakopali, pa tudi italijanska cena bi bila zagotovo nižja. Na splošno bi bilo lahko veliko več opravljenega, in ker ni, to plačujemo vsi. Pa tudi prijetnejše, prijaznejše vzdusje bi bilo, če ne bi bilo tega stalnega vzbujanja sovraštva med nami.

Peter Jambrek

Cigava bo država?

Narodnih vprašanj in odgovorov nanje ter ustreznih slovenskih narodnih programov je bilo več, čeprav je vsaka generacija Slovencev mislila, da je tisto vprašanje, na katero je morala sama odgovoriti, tudi edino.

Najprej je bilo vprašanje slovenčine kot bogoslužnega jezika, potem knjižnega in šolskega. Nato geslo Zedinjene Slovenije kot upravne enote vseh Slovencev, vendar pod habsburško ali Karadžordževičev dinastijo. Šele tik pred — in med — drugo svetovno vojno se je izoblikovala ideja o slovenski državi. Slutno te ideje vsebuje Prešernova pesem o slovenskem prevzemu oblasti in z njo časti.

Ideja o samoodločbi naroda in o narodni državi je med drugo vojno hitro vzniknila in prav tako kmalu zamrla. Potem, ko so slovensko vojsko bodisi pobili bodisi razorožili, se pravi odpravili in onemogočili kot dejavnik samostojne državnosti, je konec zamislil o slovenski samostojnosti zacetila ustavna doktrina o potrošeni samoodločbi. Šele v osemdesetih letih je nastalo novo narodnoosvobodilno gibanje, za njim pa vojna za slovensko državo.

Osemdeseta leta so prinesla intelektualni zalet in zbiranje socialnih energij za uredničev samoodločbe v odločilnem devetdesetem in enaindevetdesetem letu. Ni dvoma, da so se nove slovenske demokratične stranke in nova demokratična država hranile iz kvasa in iz humusa misli, ki so se tedaj zgostile, med drugim okoli 57. številke Nove revije in pisateljske ustave, na kulturnih zborih ter na protestnih večerih Društva slovenskih pisateljev

(dalje na str. 14)

**Anton M.
LAVRISHA**
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

Visit Our Slovene American
Auto Repair Shop!
**NOTTINGHAM AUTO
BODY & FRAME**
Frame Straightening
Collision Repair
Painting
19425 St. Clair Avenue
Tel. 481-1337
Michael Bukovec, Owner

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

Poročilo o spominskem obeležju v Mozlju

PERRY, O. - Lansko leto smo v Ameriški domovini objavili nabirko za sanacijo in ureditev razvalin kapele Sv. Krvi v Mozlju pri Kočevju, kot spominsko obeležje padlim borcem slovenske nacionalne gverile z Grčaric in drugod ter v nemških koncentracijskih boriščih umrlim sodelavcem.

Zdeto se nam je potrebno, da podpremo tozadenva prizadevanja preživelih soborcev in njihovih družin v Sloveniji in tako poskrbimo tudi za spomin tem borcem, ki so padli v istih okolišinah in pod istimi topovi, kot borci na Turjaku in drugod.

V zadoščenje nam je, da se je lepo število rojakov iz ZD in Kanade odločilo, da našo akcijo podpro; danes objavljamo njihova imena. Prosimo, da vse morebitne netočnosti ali pripombe sporočite na naslov:

Pavle Borštnik
3933 Ohio Street
Perry, OH 44081

Na isti naslov lahko pošljete tudi ev. naknadne prispevke. Bančni račun pa je zdaj zaprt in ne bo več sprejemal prispevkov.

Skupno je nabirka prinesla vsoto \$3835 in to na prvi zbirki leta 1993 \$250, na drugi leta 1994 \$800, in na tretji, po objavi v Ameriški domovini, \$2785.

Akcijski odbor za to spominsko obeležje se še enkrat iskreno zahvaljuje vsem darovalcem. Objavili bomo tudi primerno fotografijo spomenika, ko bodo vsa dela zaključena. Tokrat lahko posredujemo le na roko narisano skico spomenika.

Pavle Borštnik

Cvetka Jakuš

Milan Kravanja

Metod Milač

Mike Perles

Sledijo imena darovalcev v Spominski sklad. Tisti, ki so darovali večkrat, so označeni z (2x), (3x) itd.

BAUM, Elsa
Brisbane, Avstralija

BELL, Andreja
Arlington, Va.

BORŠTNIK, Pavle
Perry, Ohio

BREZNICK, John
Springfield, Mass.

CETINSKI, Ace in Paul
Edmonton, Alta., Kanada

COFFELT, Mary
Milwaukee, Wis.

DEJAK, France
Cleveland, Ohio

DEJAK, John
Gates Mills, Ohio

DEMŠAR, Marija
Toronto, Kanada

DEŽMAN, Paul
Edmonton, Kanada

DEŽMAN, Peter in Victoria
Edmonton, Kanada

DOVJAK, Jože
Cleveland, Ohio

DRUŠTVO slovenskih protikomunističnih borcev
Cleveland, Ohio

HAGEMEIER, Pat Pogacnik
New Smyrna Beach, Florida

HOČEVAR, Louis in Lee
Strongsville, Ohio

JAKUŠ, Cvetka (2x)
Toronto, Kanada

JAKUŠ, Frank
North York, Ontario, Kanada

JERAM, Milka
Lore City, Ohio

KASTELIC, Eleanor
Cleveland, Ohio

KOBAL, Vlado
Chicago Illinois

KOVAČIČ, Joseph Col.
Colonial Heights, Virginia

KRAVANJA, Milan (3x)
Arlington, Virginia

KREMŽAR, Valentin (2x)
Edmonton, Kanada

LAVRIH, Rev. John
Wichita, Kansas

LUKEŽ, Rudolph
Kirtland, Ohio

MARŠIČ, Dušan in Marija
Eastlake, Ohio

MAVKO, Drago in Rose
Spring Hill, Florida

MAVKO, Ivo (2x)
Edmonton, Kanada

MAVKO, Peter (2x)
Edmonton, Kanada

MERŠOL, Dr. in ga. Valentine
Chagrin Falls, Ohio

MILAČ, Metod (2x)
Syracuse, New York

PERLES, Mike (2x)
Westlake, Ohio

POGAČNIK, Brane
Euclid, Ohio

PRELOG, Carl
Kew Gardens, New York

RUCIGAY, John C.
Lt. USAAF (Ret.)
Ballston Lake, New York

SOPOSNIK, I.
Waukegan, Illinois

STANOVNIK, Ivánka
Lore City, Ohio

SVETLIČ, Milena
Milwaukee, Wisconsin

ŠEGA, Frank
Wickliffe, Ohio

URANKAR, Frank
Cleveland, Ohio

VODIŠEK, Godfrey in Marie
Peoria, Illinois

ZAKRAJŠEK, Ivan
Toronto, Kanada

ZIERNFELD, Henry
Toronto, Kanada

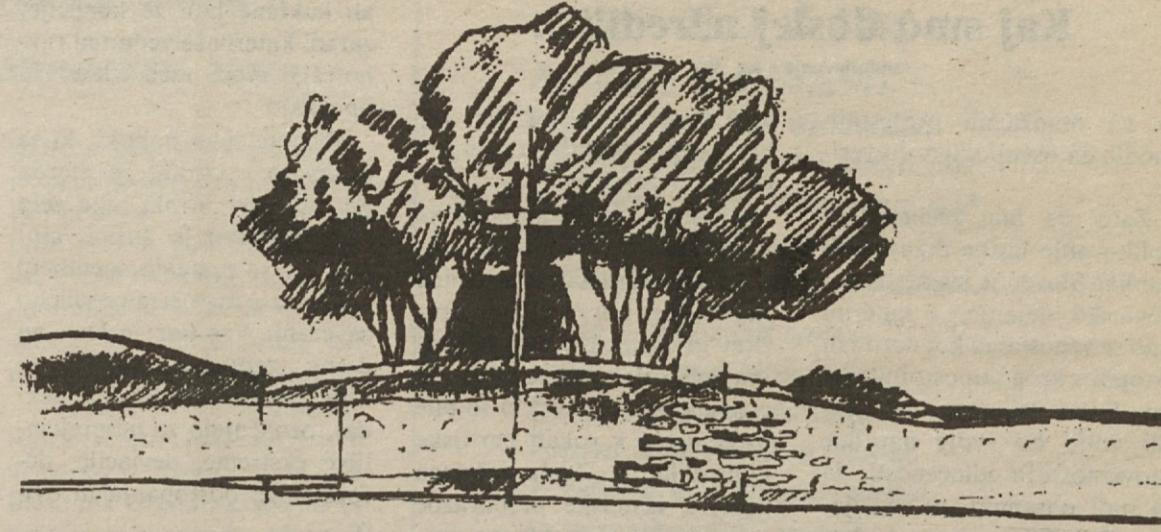
ZORC, Štefan
Rye, Colorado

(KONEC)

MALI OGLASI

FOR RENT

Modern 3 room apt., next to Slovenske Home for the Aged, off Neff Rd. Call 531-5754 or 951-3087. (x)

Pogled z druge strani

To je komentar, ki je izšel v Slovencu 15. julija, ko so njegovi novinarji isti dan začeli stavkati. O stavki je list sporočil na svoji 1. strani takole: »Bralce obveščamo, da danes od polnoči zaposleni na Slovencu stavkamo. Vodstvo časnika je za ob 8.30 napovedalo pogajanje s stavkovnim odborom o sindikalnih zahtevah. Te pa so med drugimi: izplačilo plač za maj in junij, regres za lani in letos, nakazilo neplačanih obrokov posojil in drugih obveznosti iz plače, spoštovanje kolektivnih pogodb...« V kolikor bomo več zvedeli o poteku dogajanj v zvezi s Slovencem, bomo naknadno poročali. Sedaj pa komentar s podpisom Janez Poštrak. Ur. AD

Kdo bere Slovenca? Kdo ga financira in - zakaj? Katero bralstvo - če se gremo opredeljevanje v razdeljenem slovenskem političnem prostoru, zdaj, pet let po osamosvojitvi (in izhajjanju časnika Slovenec) - pokriva časnik predvsem tudi v smislu zadovoljivitve, potezenosti celostnega informativnega, političnega in komercialnega krogotoka, od katerega je vsak časnik odvisen?

Koliko je Slovenec resnično navzoč v zavesti kulturnopolitične, gospodarske, sploh družbene sedanosti?

Da ni le rezervno berilo tako tistih, ki so se odločno opredelili za spremembe še za časa Jugoslavije, kot tistih, ki bi post festum - radi razbremenili svoja nekdanja prepričanja; pa naj gre za procese medvojnega dogajanja ali povojnega oportunitizma? In zdajnjega konformizma.

Je časnik Slovenec sploh kdaj povprašal slovensko javnost, kaj se pričakuje od njega z zgodovino in opredelitvijo, kakršna je bila ostro začrtana že od vsega začetka? Tudi med drugo svetovno vojno. In tudi zdaj.

Koliko je takšnih med bralstvom, ki jim ostrine in bojevanja ni nikoli dovolj? Da pišemo zanje, je sicer lahko prav, ampak stvar si bodo morali plačati.

Tržne zakonitosti, ki jih sprejemamo včasih celo na način čiste naivnosti Indije koronandije, so Slovenca pripeljale v položaj, ko bi se vendar morali vsi skupaj vprašati - trezno in brez političnih koncepcij - kam pl(j)ujemo? Komu smo potrebni: časnik, novinarji in uredniki, menedžment, lastniki.

Politična opredelitev je vendar jasna: desna, »novo« demokratična, konservativna, skratka pomladna. S tem namenom je bil časnik tudi ustanovljen - kot prispevek k pluralnosti in demokratizaciji javnih občin.

Ali nis(m)o pri Slovencu

morda vsega tega razumeli nekoliko napak? Ali le nismo preveč prisluhnili skrajnim mnenjem o naši politični realiteti? Se ne strinjali z izidi volitev, če ni šlo ravno za »naše«, se vedli kakor da zagovarjamonekaj, kar je vnaprej izgubljeno samo še zaradi trmoglavnosti in nezmožnosti prisluhniti stvarnim problemom, ne le politike, ampak predvsem namenu, zaradi katerega se nam je zdelo, da je Slovenec potreben - pogleda z druge strani.

Samo politična drugačnost, pa če še s tako dobrimi nameni, časnika ne naredi »prodajanega«. Ne vabi oglaševalcev. Naša pisma bralcev (Tako mislim) polemizirajo z mnenji drugih časnikov. Kot da smo nekakšno odlagališče preteklih bridkosti, ki se nikoli ne mislimo potolažiti in sprejeti izizza vnaprej. Ta statičnost, to nenehno vračanje v vrednote, ki da jih več ni, nas odtujujejo od sodobnih tokov komunikiranja pluralne družbe.

Brez naše krivde, bi rekli. Kdaj smo novinarji in uredniki lahko sploh kaj rekli, da bi mnenje bilo tudi upoštevano? Brez skrbi, marsikaj bi lahko spremenili, ne da bi se ob tem bali za vsakdanji kruh. Ko bi imeli odgovorne sogovornike. Pa ni pomembno ali so to politiki ali finančniki. Vemo za izpraznjeni - prav zaradi skrajnostnih in izključujočih zahtev »demokratične« prenove - medijski prostor in za način, ki bi bil sprejemljiv širšemu krogu tako imenovane desne politične opcije. Da bi se končno enkrat vedelo, kaj je vloga investitorjev (in seveda tudi njihovih želja: politične pretenzije ali varno nalaganje kapitala), kaj menedžmenta s komercialno in naročniško ter prodajno službo, in kaj je delo novinarjev in urednikov.

Nihče nas ni še nič vprašal. Tudi če smo strankarsko opredeljeni, nas - vsaj tako bi moral biti - zanima predvsem zahteva in dolžnost bralcev celostno informirati, brez tabu

tem, brez strahu, da bi ob nekoliko drugačnem poročanju že takoj pripadali kakšnemu drugemu klanu.

Lastniki (predvsem) bi morali z menedžmentom premisliti o vlogi časnika in spremembah pri nadalnjem izhajjanju. Ga bodo v dosedanji (strankarsko neopredeljeni) politični opredeljenosti pač znatno finančno dotirali, ali se jim bo zdele vredno vnovčiti znatna sredstva v to, kar že imamo in je treba le še dopolniti. Pokrivamo politični prostor, ki je sicer skregan med seboj - a to je stvar politikov in volilcev - mi ga moremo informativno pokriti, tudi z neljubimi ali ne ravno propagandističnimi cilji.

Sploh pa ni in ne more biti res, da stavka zaposlenih v družbi Slovenec onemogoča nadaljnje izhajanje časnika Slovenec.

(Konec)

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

Tammy in vnučinja Kirsten. V Sloveniji, v Šentjoštu, zapušča 6 bratov in 4 sestre še žive ter več sorodnikov v Clevelandu in Sloveniji. Dve sestri so pa že pokojne. Brat Još je duhovnik, župnik na Škofljici na Dolenjskem. Pokojna je bila pokopana v soboto, 20. julija, iz cerkve sv. Dismas, Waukegan, Ill., na pokopališču Ascension. Naj ji bo lahka ameriška zemlja.

Edward A. Kovac

Umrl je Edward A. Kovac, mož Lillian, oče Martina in Kim Rybicki, 1-krat stari oče, brat Anthonyja, Carla ter že pok. Josepha, Louisa, Matthewa, Franke, Victorja, Freda, Raymonda, Mary Korosec, Jane Gornick, s. Mary Amandis, Rose Misley, veteran 2. svetovne vojne. Pogreb bo jutri, v petek, iz pogrebnega zavoda Montreal na 35400 Vine St., dop. ob 10 na pokopališče Vernih duš. Ure kropljenja so danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Nellie B. Kuznik

Umrla je 84 let starata Nellie B. Kuznik, rojena Globokar, vdova po Stanleyju, sestra Philipa ter že pok. Rose, Franke in Pauline Mangus, svakinja Mimi Mahnic, Joe-a in Rene Kuznik, Ann Kapela, Emme in Loya Delach, Bunny Trisnar in Ann Kuznik. Pogreb je bil 24. julija s sv. mašo v cerkvi sv. Petra in Pavla na Turney Rd. s pokopom na Kalvarije pokopališču.

Zele Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Family owned and operated since 1908

Phone 481-3118

Kaj smo doslej naredili...

(nadaljevanje s str. 12)

in na množičnih protestnih shodih za osvoboditev četverice.

Zato sta bila plebiscit in oblikovanje lastne države Republike Slovenije izjemno zgodovinsko dejanje, s katerim smo se vzpostavili kot narod in vstopili v krog samostojnih držav. S tem dejanjem smo izrazili voljo do svoje narodne istovetnosti in odločenosti, da jo tudi ohranimo in razvijamo. Odločili smo se, da kot narod s svojo kulturo in s svojim zgodovinskim izročilom sodelujemo v sedanjem in prihodnjem življenju mednarodne, predvsem evropske skupnosti.

S pozabo narodne istovetnosti bi posala nepotrebna tudi lastna državnost, saj je v prvi vrsti smiselnata sredstvo za njeno vzdrževanje in oblikovanje. V takšni vlogi pa je samostojnost in učinkovitost države odločilnega pomena, saj brez nje ni mogoče zavarovati narodnih življenjskih interesov.

Po petih letih življenja in izkušenj z lastno državo postaja vedno bolj očitno, da so narodnoosvobodilne ideje osemdesetih let za zdaj šele zarisale osnutek trajnega narodnega programa in da so torej le nakazale pot. Izkazalo se je, da besedilo nove ustave samo po sebi ni sposobno proizvajati svojih izvedbenih inštitucij. To velja za nove občine, za sodočne oblike lastnine, neodvisni nadzor javnih financ, organizacijo državne uprave in druga področja.

Ustavno določena svoboda podjetniške pobude še ne zagotavlja tekmovalnega gospodarstva. Obstoj političnih strank ne pomeni samodejnega vzdrževanja pristne in stabilne politične demokracije. Razglasitev načela delitve oblasti je šele začetek prave neodvisnosti sodstva, odgovorno delovanje vlade ter parlamentarne vladavine.

Slovesno razglašena svoboda tiska in veroizpovedi sama zase ne odpravlja starih miselnih monopolov niti ne sprošča duhovne otrplosti, ki je posledica dolgoletnega strahu pred totalno oblastjo. Cilj socialne države in javne blaginje sam po sebi ne opredeljuje strategij za uresničitev socialne, zdravstvene, starostne in delovne varnosti prebivalstva.

Skratka, postal je očitno, da se narodno vprašanje po ustanovitvi lastne države Slovencev postavlja vnovič in v novi luči. Treba si je priznati, da danes ni več popolnoma jasno, ali sploh vemo, kaj početi s svojo državo, in ali smo jo sposobni upravljati v skupno korist.

Postaviti je treba vprašanje, ali današnja slovenska država morda ni na dobri poti, da postane spet podobno parazitska, kot so bile vse dozdajšnje, ki so nam vladale stoletja. Da postane torej orodje v službi maloštevilnih krogov politično in finančno privilegiranih ljudi

brez vesti in brez vizije. Za tako trditev obstaja vrsta oprijemljivih dokazov.

Prostoru, zemlji in naravi se ne godi bolje kot prejšnje čase. Odprava »družbene« lastnine naj bi sicer povzročila razdrožitev in osamosvojitev delovanja oblasti, podjetništva in gospodarske uprave, ki so bile osredinjene v rokah partijske nomenklature. Toda začetega procesa lastniške preobrazbe ne nadzorujejo vrednote zaupanja v pravo, v poslovno moralno, podjetniško tveganje in gospodarsko uspešnost. Zdi se, da še vedno prevladujejo merila negativne izbire, torej zvestoba stranki ali kliki, ki naj omogoči hitro zasebno bogatenje ali vzpon do privilejiev oblasti.

Policija, tožilstvo in sodišča se zdijo nemočni in nepripravljeni na spopad s tujimi in domaćimi hudodelskimi združbami. S strahom lahko napremo čas, ko se bo denarna moč organiziranega kriminala začela povezovati s politiki, si podrejati državno upravo in s tem razjedati pravno državo. Sodstvo že zdaj ne zmore več servisirati premoženskih in drugih osebnih pravnih zadev.

Vrh državne uprave v Ljubljani je odvisen od državnih, v manjših mestih pa od krajevnih politikov in finančnih lobijs, namesto, da bi državna uprava delovala kot neodvisni profesionalni sistem v narodnem interesu, na podlagi stroga spoštovanega načela zakonitosti ter enakopravnosti vseh državljanov pred zakonom.

Sredstva obveščanja v preveliki meri še vedno štejejo za svojo pomembno nalogu navajaško in nestrpo služenje svojim političnim gospodarjem. Tako motivirano novinarsko pisanje prinaša zmeden in popačen pogled na javno dogajanje. Tudi razvrščanje starih in novih političnih strank na levico in desnico, na konservativne in liberalne, na delavske in podjetniške in podobno je pogosto v posmeh zdravi pameti in evropskim meritom.

Katoliška in Evangeličanska cerkev sta bili stoletja steber ohranjanja slovenstva. Kljub temu dejstvu in kljub polstoljetni vsakršni izobčenosti in političnem zatiranju Cerkve in vernikov se njihovi udeležbi v javnem življenju še danes poskuša odreči zakonitost.

Tudi slovenska kultura je prisiljena poniževalno barantati z državo za temeljne pogoje umetniškega in znanstvenega ustvarjanja. Ti pogoji in zakonitosti bi morali biti v polni meri priznani krščanstvu in kulturi kot obema duhovnima temeljema slovenstva.

Imamo vlado, po novem tudi demokratično izvoljeno, vendar brez protiuteži močne in programsko razvidne opozicije. Včasih smo imeli subjektivne sile, ki so se borile proti parcialnim interesom, danes pa imamo velike, zgodovinske, nenačelne, pragmatične

ali kakršne koli že koalicije, zaradi katerih še vedno ni ravnotežja moči med vlado in opozicijo.

Vladajo nam politiki, ki se prerivajo v sredini pa morda ne zato, ker bi bili tako zelo svobodmislni in strpni, ampak ker so premalo ozemljeni in ker so le maločemu resnično zavezani. Vse kar je levo ali desno, zgoraj ali spodaj od njih, še vedno, tako kot nekdaj, označujejo za nesprejemljive ekstreme, deviacije, deformacije, odstopanja in ovi-

re. Ker želijo še kar naprej opravljati svoj posel čim bolj udobno, se izogibajo težavam, nasprotjem in razlikam. Če pa že kdo opozarja na težave ali celo misli, da ve, kako jih razrešiti, ga poklicajo na odgovornost. In če ne neha tečnari, ga opozorijo, najprej nežno, in če to ne zadeže — z grožnjo, kaznijo ali osamo.

Nasprotniki prave in za zdaj še elitne oblasti so pravzaprav vsi, ki se ne nahajajo na sredini, znotraj naših vrst. Da ne bi postali pravi tekmeči, jih je potrebno disciplinirati s palico in korenčkom: če niso predragi, jih je treba kupiti in jih prenovljene sprejeti v lastne vrste, v nasprotnem primeru pa jih je treba razdvojiti in spreti med sabo ter jih osamljene vsakega zase sramotiti in poniževati.

Verjetno je logična posledica vsega povedanega tudi odnosnost mednarodne vizije in strategije ter ustrezne suverene države slovenske države. Slednja pa je za obstoj in kakovost države še tem bolj potrebna spričo novih okoliščin, v katerih se oblikujeta življenje in istovetnost naroda ter delovanja države v mednarodni skupnosti.

Državni interes za polнопravno članstvo Slovenije v Evropski zvezi je nesporen. Od skupnega evropskega trga je namreč odvisno slovensko izvozno gospodarstvo. In dejstvo je, da današnja zahodnoevropska pravna in duhovna kultura ni združljiva z institucionalnimi ostanki totalitarnega sistema v Sloveniji in z njihovimi nosilci. Slednji imajo nesporno več možnosti za svoje preživetje v zaprtem in samozadostnem okviru slovenske države, kjer še vedno obvladujejo pomembne vzvode dejanske moči.

»Naravno« okolje slovenskih ostankov bivše diktature še vedno predstavljajo personalne in finančne mreže, ki so bile včasih osredinjene in vodene iz Beograda. Vključitev Slovenije v Evropsko zvezo zato neizbežno pomeni dokončno in korenito odpravo še obstoječih in potencialnih vezi z njenim totalitarnim okoljem in preteklostjo.

Pa bi bilo kljub temu napačno brezglavo hitenje v Evropsko zvezo ali strah, da so vstopna vrata Slovenije v EZ tako tesno zaprta, da je potrebno pristajati na nepotrebne kompromise in koncesije.

Za tuj kapital je zemlja samo gospodarska dobrina, za nas pa tudi ali celo predvsem naravno življenjsko in kultur-

no okolje, ki nas sodoloča kot osebe in nam daje občutek varnosti, identitete in zgodovinskega izvora.

Povezanost z okoljem nas spodbuja k njegovi ohranitvi v interesu sonaravnega življenja. Šele sonaravnost omogoča osebno vizijo, prizemljitev in zadostitev potrebe vsakogar po transendenčni. Zato je zavarovanje habitata v vseh njegovih razsežjih bistveni pogoj vseh naših evropskih združevanj.

Konkretni, tudi pravni mehanizmi njegovega varstva morajo biti zato nujna prvina slovenskega narodnega programa.

Na koncu tega predprazničnega sprehoda skozi nekaj domačih in mednarodnih razpotij slovenske države, želim poudariti odločilni pomen notranje demokratičnosti države za graditev njene suverene države navzven. Cankarjevga Jermana je osebna izkušnja privredila do tiste znamenite posloščitve o slovenskem narodnem značaju: »Za hlapce rojeni, za hlapce vzgojeni, ustvarjeni za hlapčevanje! Gospodar se menja, bič pa ostane in bo ostal na vekomaj, zato ker je hrbet skrivljen, bič va-jen in željan.«

Isti pisec je svojim slovenskim bralcem sporočil še neko svojo drugo izkušnjo, tokrat prek lika Petra Klepca: »Ker Peter Klepec je sanjal, sanjal o moči... tako lepe in sladke so bile podobe, da bilo ga je strah, če bi se te sanje nenadoma uresničile in jih ne bi bilo več. Pa če bi trdega dela ne bilo ne trpljenja ne poznižanje ne bridkosti — od kod bi bile sanje?«

Cankar je imel prav: Če si sami ne bomo pomagali, bodo ostale razmere in razmerja, v katerih živimo, enako ali vsaj podobne kot so bile vsa ta leta

Socialdemokratska stranka Slovenije:

Informacija SDZ...

Še naprej se kršita ustava in zakon — LDS (Liberalna demokracija), SKD (Slovenski krščanski demokrati) Združena lista (nekdanji komunisti), SNS (Slovenska nacionalna stranka) in Demokrati Slovenije poskušajo vse, da referendumi ne bi bili razpisani.

Državni zbor je 18. julija sklenil, naj ustavno sodišče ponovno odloča o ustavnosti dveh referendumskih zahtev.

Na predlog poslanca ZL naj bi ustavno sodišče presojalo o ustavnosti predloga SDS, da naj bi po novem v parlament izvolili tudi dva predstavnika Slovencev po svetu, ki v Sloveniji nimajo stalnega prebivališča. Na predlog SLS (Slovenska ljudska stranka) pa naj bi ustavno sodišče presojalo o ustavnosti predloga za spremembo volilnega sistema, ki ga predлага Državni svet.

Socialdemokrati poslanci so ostro protestirali proti nadaljnjam poskusom zavlačevanja razpisa referendumov in opozorili, da je v sedanjem zakonu o volitvah v Državni zbor pravzaprav onemogočeno

in desetletja, vse do današnje pete obletnice neodvisnosti.

Upam, da zgodba o slovenskem uspehu le ni popolnoma prevzetna in zlagana. Pač pa predlagam, da se spomnimo in spet zavemo pomena dveh trajnih izročil slovenske demokratične opozicije iz let 1990/91, to je ideje ljudskega predstavnštva in ideje ljudskega glasovanja.

Na prvih demokratičnih volitvah aprila leta 1990 so dobili največ volilnih glasov poslanci, ki niso imeli političnih in strankarskih izkušenj. Za izvolitev so bili lahko hvaležni neposredno svojim volilcem, veliko manj pa tej ali oni novo nastali stranki. Prav na neposredna vez med državljanji in njihovimi izvoljenimi predstavniki je bila po mojem mnenju prva odločilna srečna okoliščina, zaradi katere se je Slovencem posrečil zgodovinski prehod iz diktature v ustavno demokracijo in iz tuje v svojo državo.

Drugo srečno okoliščino je seveda predstavljal uresničitev narodove samoodločbe v obliki ljudskega glasovanja o lastni državi.

Zato se mi zdi, da Cankarjeve prispolobe ponazarjajo tudi današnje čase. Slovenci za svojo nesrečo ne moremo več kriviti neomejene oblasti tujih in domačih gospodarjev. V precejšnji meri so se namreč nenadoma uresničile starodavne slovenske sanje o lastni moči in svobodi. Seveda pa ni bilo in še vedno ni tako enostavno spet vzrvnati upognjeni hrbet, se prebuditi iz sanj o sladkem trpljenju ter se soočiti z izivom osebne svobode, tveganja in odgovornosti. Od sposobnosti vseh državljanov postaviti se v tem smislu na lastne noge, je odvisno skoraj vse.

Socialdemokratska stranka Slovenije:

Informacija SDZ...

uresničevanje pravice voliti in biti izvoljen, ki jo Slovencem po svetu daje ustava.

Najbolj žalostno je dejstvo, da so za sklep o presoji ustavnosti omenjenega predloga SDS glasovali vsi, na izredni seji prisotni poslanci slovenskih krščanskih demokratov in sicer: Franc Černelič, Stane Frim, Štefan Kociper, Jožef Kocuvan, Jurij Malovrh, Miroslav Mozetič, Ignac Poljanar, Izidor Rejc in Nada Skuk.

Sprejet je bil tudi drugi predlog ZL, naj ustavno sodišče ponovno presodi, ali sta skladni z ustavo zahtevi Državnega sveta in socialdemokratov, ki po besedah pobudnika presoje »korenito spreminjata volilni sistem tik pred volitvami«. S takšnim sklepom:

1. državni zbor očitno še naprej krši odločbo ustavnega sodišča, ki je že pred več kot mesecem dni (14. 6. 1996) odločilo, da mora državni zbor referendume razpisati najkasneje do 23. junija - s takšnim zavlačevanjem in včerajšnjim

(dalje na str. 16)

LETOŠNJI 37. SLOVENSKI DAN

Govor patra Bazilija Vizintina OFM na 37. Slovenskem dnevu

(Nadaljevanje in konec)

Toliko stvari še kliče po pravni spremembji, pa žal tožijo doma, da je Cerkev še mnogo bolj napadana kot je bila v zadnjih letih pod komunizmom. Kot da bi se sam satan zavez z vsemi silami, da bi strl cerkveno avtoritetu, uničil pri mnogih slabotnih njeno pravo podobo in jo prikazal kot protinarodno ustanovo.

Da, Cerkev je bila predstavljena celo kot tujka. Po 1250. letih je bila prideljena tujcem, ki naj ne dobe vrnjene po nekdanji oblasti ukradene imovine. Žalostno dejstvo, ki pa nas ne sme razočarati. Že škof Jeglič je v Celju leta 1937, nekaj dni pred svojo smrtjo, navorost preroško napovedal hude čase našemu narodu in poudaril: »Satan ima svojo fronto — Kristus jo ima tudi!«

Janez Pavel II. pa je letos v Sloveniji poudaril: »Naše stoletje je močno izkusilo, kaj pomeni graditi na pesku ideologij, ki prezirajo Boga. In mase ni naše stoletje prav zaradi tega kopalo v krvi nedolžnih in mučencev? Tisti, ki gradijo svet brez Boga, ga gradijo samo proti človeku, proti njegovemu pravemu uresničenju in sreči.«

Iste misli je med vojno in po njej tolikokrat poudarjal škof Rožman, ki nam je doma med leti revolucije odpiral oči, po vojni v begunstvu pa nas tolabil, naj zaupamo v Boga in Marijo ter ostanemo zvesti Cerkvi in narodu.

Le ostanimo, dragi kanadski rojaki, ponosni Rožmanov rod! Kjerkoli že smo in tudi, ko obiskujemo našo rodno deželo, kjer še celo nekateri dobri katoličani nekako plašno omenjajo škofa Rožmana. Komunistom je res uspelo umazati in zmaličiti njegovo podobo — za nas pa je in mora ostati njegova podoba, podoba velikega nadpastirja in narodnjaka, podoba svetniškega zgleda, ki je ljubil resnico in neustrašeno obsojal kričico ter vse svoje življenje delil dobro na levo in desno, saj je skušal rešiti smrtnje oobsodbe tudi tajnika komunistične partije Toneta Tomšiča.

Ko danes gledamo nazaj na pet desetletij po vojni in revoluciji, bi moral vsak resnicoljubnež priznati, kako prav je imel, ko je razkrinkaval »največje zlo«. In to zlo žal še spletkar ter dviga glavo, da ne omenjam zlih posledic povojnega enoumja, ki se kažejo na vsakem koraku.

Ena teh podedovanih bolezni je pomanjkanje poštenosti v zasebnem življenju kot na delovnem mestu, ki mu — kot zgleda — kar nihče ni kos zaučaviti razvoj. Zgodbam o lastnjenju podjetij sem sprva kar težko verjel, da so sploh mogoče, so pa dejstvo na ravnodne imovine in ekumenskega napredka.

Med mladimi zakonskimi

pari, ki se predajajo uživaštvu in potrošništvu, ni smisla za družino. Zato občutno upadanje rojstev. Če narod v tem ne bo nastopil nove poti, bomo v kratkem času enostavno izumrli, sami sebi izkopali prerajni grob. Kaj nam bo potem pomagala samostojnost, ki smo si jo po tolikih stoletjih pridobili s težavo in katere obletnico obhajamo letos.

Tako malo je res idealne mladine, saj je rastla brez verouka in poslušala v šoli — in v nekaterih slovenski šolah žal posluša še danes laži o Cerkevi, norčevanje iz vsega božjega, potvarjanje zgodovine, zlasti zadnjih desetletij. Ob vsem tem pa se dviga število narkomanov, pa tudi samomorov, s katerimi smo se povzeli Slovenci na drugo svetovno mesto. Res rekord, ki nam ni prav nič v čast.

Vse to ne more in ne sme biti vseeno, saj smo Slovenci po svetu še vedno del tega preizkušanega naroda pod Triglavom. Potrebuje našega zgleda — vsak poedinec šteje — potrebuje naših molitev.

Ko obiskujemo rodno domovino in seveda tudi naša romarska svetišča Kočevski Rog, Teharje in druge z mučeniško krvjo posvečene kraje, ne pozabimo priporočiti naš narod mučenim in padlim za dom in rod. Enkrat so ga branili, zanj so trpeli in prelivali svojo kri. Naj mu zdaj izprosijo pri Bogu zmago nad silami zla, duhovno prenovo in vsestranski napredek.

Prav izseljenci-begunci imamo pri tem svojo posebno nalogu. Spominjam se, da je škof Rožman ob neki priliki dejal: »Globoko verujem v božjo previdnost. Bog že ve, zakaj smo morali v tujino.«

Res. Kaj nismo ravno mi v zdomstvu ohranili živo resnico o medvojni in povojni politiki doma, o revoluciji in o njenih žrtvah? Doma še skoraj misliti niso smeli o vsem tem, kaj šele govoriti. Ko sem dobil v pomoci za delo med avstralskimi Slovenci prvega duhovnika, redovnega sobrata iz Slovenije, je šele pri nas v Avstraliji zvedel o povojskih množičnih pobojih.

Brez begunske dejavnosti, posebno na polju tiska in zlasti tudi proslav kot je tale, bi resnica vsa zaprašena morda obležala, gotovo pa ne bi našla tako hitro in tako močno poti na dan, čim je prišla svoboda. Toliko knjig, izdanih v tujini, je bilo zdaj doma ponatisnjene: od Črnih bukev do Debeljakove Črne maše, od tragedije Teharij do Kočevskega Roda. Danes se povojski zločinov ne da več skrivati, so pa žal še vedno ljudje, ki jih taje, ki se ob njih sprenevedajo.

In glejte, kaj smo prav izseljenci doprinesli k priznanju Slovenije s strani držav, kjer živimo! Zadevo naše samostnosti smo prinesli v dnevne časopise, radijske in televizijske

sporedne, prirejali demonstracije, pisarili oblastem in obiskovali politike. V Avstraliji smo prišli prav do predsednika vlade. Uspeh ni izostal, saj je bila Avstralija prva izvenevropska dežela, ki je pred petimi leti priznala slovensko suverenost.

Da, lepo je biti Rožmanov rod! Bral sem vrstice slovenske učiteljice iz Argentine, Marije Ines Fink Grintal, ki je bila letos v januarju prvič v Sloveniji, na učiteljskem tečaju. Tako lepo je napisala:

»Dolgo so nam bila zaprta vrata domačije. O Sloveniji so mi pripovedovali starši in stari starši, govorili so s ponosom, ljubeznijo in bolečino. Vzhičena od radosti, ganjena do solz in z grenkobo v srcu zdaj hodim po tej zemlji. Prvič sem bila na grobu strica v Rogu. Vse življenje smo se usposabljali za dobre, poštene delavce, da bomo s tem doprinesli majhen drobec k ugledu Slovenije...«

In to je izjavilo dekle, ki je rojeno v zdomstvu. Še vse več navdušenja za rodno zemljo in več dejavnosti moramo pokazati mi, ki smo bili rojeni pod Triglavom v Rožmanov rod!

Dragi kanadski rojaki! Optimistično glejmo na razvoj v domovini, četudi gre ta razvoj počasnejše kot je marsikdo pričakoval. A razvija se. Bodimo iz srca Bogu hvaležni za vse: da smo kristjani, da smo Slovenci in tudi da se zbiramo leta za letom na takale prireditve kot pokončni Rožmanov rod, vzgojen po krščanski materi,

TO ŽIM
Ni večera, da bi pozabila,
zlat trenutek časa uporabila.
Vsem v duhu voščim lahko noč
ter pišem dolgo, dolgo še v noč.
Tožim tebi, knjiga bela,
priateljica mi boljša ni nobena.

To je v duši moji samo,
težko razumel bi še kdo.
Ko zjutraj sonce že vstaja,
v meni tisoč misli se poraja.
V zelenju ptič pomlad opeva,
to srce ubogo mi ogreva.

Še v sanjah mnogo je želja,
ali slišiš, človek, me do tja!
Da duša uteho dobi in mir,
hitim napisat na papir.
Tožim tebi, knjiga bela,
priateljica boljša mi ni nobena.

— SONJA

prekaljen v dobi revolucije, utrjen v letih begunstva in izseljenstva, pa končno vesel, ko je Slovenija pred petimi leti zaživila samostojno življenje. Samo Bog daj, da bi se naš narod tudi duhovno okrepil in obnovil, da bi končno prišlo do resnične in trajne sprave, ki bi celotnemu narodu vrnila mirno vest.

Naj končam z besedami pokojnega ljubljanskega nadškofa Antona Vovka: »Naš narod bo živel, če bo častil Marijo!«

In naj dodam še papeževe besede: »Slovenija, znamenita dežela v srcu Evrope, bodi zvesta evangeliju, ki si ga prejela! Bodi kvas sprave in mirnega sožitja med ljudstvi!«

(Konec)

Račun za pot v Cleveland

(Kot sem sporočil v mestnih novicah zadnji teden, se je Dimitrij Kovačič, predsednik mestnega sveta ljubljanskega, takoj po vrnitvi iz obiska v Clevelandu vpletel v hud spor, ki ima, kot kaže, močne posledice zanj. Sledi članek Nevenke Žolnir, izšel je pretekli petek v Delu.)

Ur. AD

Čeprav se je leto že prevesilo v drugo polovico in je Ljubljana šele pred nekaj dnevi dobila letosnji proračun, je to gotovo pomembna zmaga za župana in levico v mestnem svetu. Ob pomoči dela SKD, SLS in Zelenih sta tik pred volitvami zada zadnji udarec koaliciji pomladnih strank v mestu. Še več, predsednika sveta Dimitrija Kovačiča čaka po izgubi večinske podpore v svetu bržkone tudi formalno glasovanje o razrešitvi. Levica po dobljeni bitki vsekakor ne bo hitela z naslednjo potezo in jo bo skušala čim bolj približati volitvam.

V tem trenutku ni pomembno, ali je proračun v resnici tako slab, kot trdijo v SDS, ampak to, da ga je potrdila večina mestnih svetnikov. Kovačičev očitek o nezakonitosti in nelegitimnosti njihove odločitve je s političnega vidika od-

več, ostaja pa dejstvo, da so o tako pomembnem vprašanju, kot je razporejanje proračunskega denarja v mestu odločali brez sodelovanja ene od močnejših strank v mestnem svetu. Zato je pomembno vprašanje, ali je bilo to politično modro. Dolgoročno se bo ta poteza verjetno maščevala, res pa je, da je levica ob pravem času veliko pridobilna. Zmaga v slovenski prestolnici, ki je pomembno volilno središče, je zagotovo neprecenljive vrednosti.

SDS, ki v ljubljanskem mestnem svetu sama nima večine, je zdaj ostala povsem osamljena (če ne štejemo nekaj zvestih posameznikov iz drugih pomladnih strank), to pa odločilno spreminja njen dosedanje vlogo in politična razmerja v svetu. V koaliciji s SKD, SLS in Zelenimi je ta stranka namreč doslej skoraj vedno doseglja večino za sklep, ki so ji ustrezali.

Spomnimo se samo odločanja o zagotavljanju denarja za obnovo pročelja Zavoda sv. Stanislava pred papeževim obiskom. Tako je bilo tudi pri proračunski proceduri, ni nikakor ni mogla čez prag prve faze obravnave. Koalicija je namreč ves čas trdila, da je

pripravljeno gradivo preveč ohlapno, nepregledno in da omogoča nenadzorovan počelo. Predlagatelju so dali jasno vedeti, da bodo potrdili le dokument, ki bo podoben proračunu tujih mest. Mestna uprava, ki je proračunsko gradivo pripravila z veliko zamudo in brez posebnega truda po že znani shemi, ga je sicer večkrat dopolnila, vendar z njim niso bili zadovoljni niti svetniki iz LDS in ZLSD, kaj šele pomladne stranke.

Ko je že vse kazalo, da bo Ljubljana letos ostala brez proračuna, se je župan odločil za odločnejše ukrepe. Ljubljanskim političnim strankam je ponudil sporazum o letosnjih glavnih nalogah in strateških načrtih mestne občine do konca mandata, to pa je bil prvi, a odločilen korak k proračunu. Podprla ga je večina svetniških skupin in strank na mestni ravni, v zadnjem hipu pa so od podpisa odstopile SDS, SLS in SKD.

Med tem se je Dimitrij Kovačič mudil na službenem potovanju v ZDA, kjer je bogatil svoje znanje o funkcioniranju demokracije na lokalni ravni. Ob vrnitvi je z ogorčenjem ugotovil, da so mu med odsotnostjo vzeli vajeti iz rok. Skupal je urediti razmere, vendar zaman — »revolucionarnega« načrta ni bilo več mogoče ustaniti. Večina, 26 oziroma 27 od 45 svetnikov je kljub njegovemu nasprotovanju izpeljala dve proračunski seji in pooblaštila predsedujočega izročila najstarejšemu podpredsedniku sveta Mihaelu Jarcu.

Jasno je, da je Kovačič s tem doživel nezaupnico, čeprav iz njegovih izjav ni zaznati, da je doumel, kaj se mu je sploh zgodilo. S tem, ko se zateka k sodišču (kot je znano, je zaradi samovolja ovadil Mihaela Jarca) in skuša z znižanjem plač kaznovati neubogljive

(dalje na str. 16)

Kaj se dogaja v Sloveniji?
Ž Ameriško Domovino
boste vedno na tekočem!

Misijonska srečanja in pomenki

1141. Duhovnikom jubilantom gredo naše

iskrene čestitke in obljuba molitve. Ko se veselimo novomašnikov, ne smemo pozabiti mnogih, ki so svoje ženje preživel v celoti za druge in bili številnim dušam kažipot in v vzpodbudo in duhovno rast.

Med zlatomašniki so letos ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar, sicer ordinira 27. oktobra; jezuit Radko Rudež v Zambiji; lazariški Stanko Boljka v Sloveniji; msgr. Stanislav Zorko v Trstu; salezijanec Ivan Dobršek v Kanadi; Stanislav Dolšina v Ameriki; Alojzij Dobrovoljc v domovini.

Biseromašnik je veliki misijonski pionir v MZA in rešenec iz taborišča Dachau, v Monakovem, Nemčija, Franc Šeškar; frančiškana Bertrand Kotnik in Marijan Valenčak v Sloveniji in Valentijn Toman istotam.

Lazaristi Franc Sodja in Ciril Čarga v Kanadi, Jože Mejač v Sloveniji in pisek teh članov v ZD se Bogu ta čas zahvaljujejo za 55 let mašništva.

Goriški Novi Glas je 20. junija priobčil izpod peresa dr. Kazimirja Humarja zelo zanimiv članek o zlatomašniku Rudežu, ki je k jezuitom vstopil kot svetni duhovnik in v Zambiji misjonari že od leta 1958. Italijanske oblasti so ga pri delu na fari stalno preganjale, da se je odločil za vstop k redovnikom.

Dejansko je tudi komunizem v Sloveniji na nek način pripomogel, da so v misijone odšli in med jezuite vstopili duhovniki ljubljanske škofije oo. Vladimir Kos in Jože Cukale, k lazaristom pa pisek MSIP, ki se je odločil za Baragov kitajski misijon in tja odšel za Janezom Kopačem, z Andrejem Prebilom, bogoslovcem Jermajom in bratom Cirilom Verdnikom leta 1947. Misijonska Obzorja tudi o njem pišejo v zadnji številki.

Molimo, da bi vsem jubilantom Bog dal še veliko zdravja,

idej in pobud za zdravo rast Cerkve doma in v misijonih ter za širjenje evangelija vsemu stvarstvu in vsem ljudem.

Ivo Čerček, Mooto, Zaire.

Iz Maribora je doma. Septembra 1994 mu je škof Smej izročil misijonski križ, ki ga je zavestno sprejel za tri leta, do septembra 1997. Odšel je v pomoci misijonarju Jožetu Sömen kot laični misijonar. Ta kole 15. maja o sebi piše:

»Oktobra 1994 sem že bil v Zairu. Po kvalifikaciji sem električar. Moje delo v misijonu je precej raznoliko, od pojavljanja pa do popravljanja cest. Skratka pomoč pri vzdrževanju misijona. Junija sem lani šel na kratek obisk v domovino, kjer mi je uspelo tudi zbrati sredstva za nakup tovornjaka, ki nam je že v veliko pomoč pri našem delu, predvsem pri gradnjah kapel in šole. Od tod tudi moja zahvala, ki ste jo opazili v Slovencu.

V kolikor bi se po Vaši velikodušnosti s sodelavci lahko zbral tudi kakšna sredstva za nakup novih plaščev za kolesa za naš tovornjak, približno 2500 US dolarjev, bi Vam bili iz srca hvaležni. Saj sami veste, da bi brez Vas dobrotnikov naše delo bilo precej ome-

jeno. Vljudno Vas pozdravlja in se Vam za vaš trud že vnaprej zahvaljujem. Ostanimo združeni pri delu v Gospodovem vinogradu!

Ivo Čerček,
misijonar laik«

V nabirko na prošnjo g. Čerčka sem odločil iz raznih darov, poslanih v uporabo, kjer je potreba večja, prvih US \$500 od darovalcev: Rosalina Palleschi, Helen Joeliecoeur, Stefan Novak, J.M. in S.F., vsi iz Kanade. Iz ZD pa: Julia Tomšič, Stana Oven, M.M., C.W., in Anica Tushar.

Lepo priporočam pomoč tej nabirki posebej v času naših zaslужenih počitnic, ko si lahko nekaj prihranimo, če jih malo bolj skromno izrabimo.

Radiu Ognjišče smo poslali

kot novega člena Prijateljev radija Ognjišča \$60 US za družino Ferdota in Marije Martinčič iz Maidstone, Ontario. Našo pionirko go. Mimi priporočamo v molitev, ko bo šla na novo operacijo na nogi v bližnji bodočnosti.

Dr. in ga. Valentin F. Meršol, on je sin rajnega velikega misijonskega pionirja in dobrotnika slovenskih beguncov v Vetrinju iz leta 1945, sta poslala, kot vsako leto, \$750 s pripisom: »Priložen je ček za naša dva semenščnika in tudi malo 'allowance'. Po Vaših člankih v Ameriški Domovini vidim, da ste še bolj delaven v pokolu kot ste bili prej. Izgleda, da Bog izvoli prav najpričnejše za sebe. Z lepimi pozdravi, Tine Meršol.«

Njihov ruandski bogoslovec Emmanuel Hakizima iz škofije Butare je trenutno, po polju v državi, begunec v sosednji državi Zaire in bi moral biti že lani ordiniran. Potrebuje naših molitev, da uspešno zaključi svoje semenščine.

Marko Čižman iz ljubljanskega bogoslovlja pa s tem dobi pomoč za 3. letnik, ki ga bo začel v oktobru, ko se na teološki fakulteti spet študij začne.

G. dr. Meršol nam je enkrat

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoci.

CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!

preje omenil, kako ga dviga čitanje pisem rajnega očeta, ki jih hrani v družinskom arhivu.

Izšla je številka 21 Zaveze, glasila Nove Slovenske Zaveze, s polno zanimivimi članki in poročilom o letošnjem občnem zboru. Naroči se lahko na Resljevi 14/5, 1000 Ljubljana, Slovenija. Letna naročnina za 4 vsakoletne številke je za nas na tem kontinentu US \$25, podpora pa \$40 USD. Zaslužijo vso našo oporo, ki jo zmoremo. Glavni urednik je prof. Justin Stanovnik. Predsednik NSZ pa je sin umorjenega pisatelja Narte Velikonja, dr. Tine Velikonja.

Nova Slovenska Zaveza je dala mnogo pobud za postavitev farnih plošč za padle domobrance in razkrinkave zločinov od leta 1941 dalje.

The New York Times poroča

pod 'International' v sredo, 3. julija, o rasti prebivalcev sveta. Najhitrejše napreduje Afrika, kjer bo pa rast v 20 do 30 državah zastala, posebej v Bocvani, Keniji, Malaviju, Ugandi, Zambiji in Zimbabveju (prejšnja Južna Rodezija), kamor bi po naših informacijah prišeli tudi Zaire. Večina teh držav, kjer je naša MZA leta podpirala formacije domače duhovštine in dobivamo poročila, da vsak teden ponekod misijonarji pokopujejo vrsto za epidemijo aidsa umrlih, včasih celih družin.

Združene države bodo v 145 letih podvojile število Amerikanov. V Evropi je letno povprečno samo 1,5 otroka v družini in ponekod še hujše upadanje rojstev.

»The country with the smallest recorded growth is Slovenia, where it will take 6,931 years to double the number of inhabitants,« poroča New York Times.

Informacija SDS...

(nadaljevanje s str. 14)

(18. jul., op. ur.) sklepom se je ponovno potrdilo to, na kar SDS opozarja že ves čas in sicer, da najvišji zakonodajni organ v državi krši ustavn red!

2. gre za očitno zavlačevanje z razpisom referendumov, saj sta denimo v kratki zgodovini parlamentarne demokracije v Sloveniji znana vsaj dva primera, ko je bila sprememb volilnega sistema sprejeta praktično tik pred volitvami in sicer leta 1992, ko je bil slabe tri meseca pred volitvami sprejet sedanji volilni sistem, in leta 1994, ko je šlo za volitve v lokalne skupnosti. Takrat očitkov oziroma pobud za presojo ustavnosti ni bilo, saj so bile vse spremembe v interesu vladajočih strank.

Po včerajšnji seji državnega zbora mora ustavno sodišče v roku 30 dni (do 18. avg.) presoditi o ustavnosti obeh zahtev in pobudi ZL, nato pa mora državni zbor v 7 dneh razpisati referendum - razen, če ne bodo stranke, ki nasprotujejo spremembam volilnega sistema našle še kakšno možnost, da do razpisa ne pride.

Prejet po faxu iz Ljubljane
dne 19. julija 1996

Pri vsem pa se mnogi bojijo verouka v šolah in mirno doživljajo, da z novim potnim listom te čase vsak dobil na pot še kondom. Quo vadis? Kam bo naš svet zašel?

Rev. Charles Wolbang CM
St. Joseph's Seminary
65 Mapleton Rd. P.O. Box 807
Plainsboro, NJ 08536-0807
Telefon: 609-520-8839
Fax: 609-452-2851

Račun za pot...

(nadaljevanje s str. 15)

svetnike, dokazuje svoje neračumevanje bistva politike.

Če bi bilo za odločanje o javnih zadevah dovolj zgolj upoštevanje zakona, ne bi potrebovali političnih organov. V demokratičnem sistemu pa odloča večina, pa čeprav le z enim samim glasom več. Ob morebitnih nepravilnostih je seveda dolžnost sodišča, da ukrepa, vendar je to že druga raven. V primeru »samovolje« Mihaela Jarca je treba upoštevati, da je kot politična oseba ravnal v skladu s statutom in ob podpori večine svetnikov. Taisti svet je Dimitrija Kovačiča izvolil za predsednika in ga lahko tudi razreši.

Politik mora biti pripravljen tudi na kompromise, čeprav vedno preži na pravi trenutek, ko bi privil tekmece. Treba je priznati, da je bila odločna in načelna država Kovačičeva odlika, dokler ni preveč pomešal vlogo predsednika mestnega sveta s položajem predsednika ljubljanske SDS.

Zdaj se je ta načelnost obrnila proti njemu, saj je precej zaveznikov iz doslej zvestih pomladnih strank sam odrinil tako daleč, da mu niso več mogli varovati hrbita. Tudi ti se namreč pripravljajo na volitve. Kovačičeva pot k izseljenjem v Cleveland bo njegovi stranki pred volitvami verjetno prinesla kakšno korist, a vprašanje je, če bo to odtehtalo izgubo doma.

MALI OGLASI

FOR SALE

Open Sunday, July 28, 2 to 5
801 Bayridge, off Willowick
Dr. 3 bdrm brick ranch. Full
fin. basement, 2-car garage.

Theresa Manjas

Coldwell Banker Hunter Realty

Voice Mail: 979-5332

or 551-2701

— — —
70 Acres - Home w/2-car gar.
Bldg. with 13 stalls
Indoor arena - in Geneva area

Theresa Manjas

Voice Mail: 979-5332

or 551-2701

(30-33)

FOR SALE

Collinwood. Brick 4 & 4 dou-
ble. 2-car garage. Possible
owner financing. 285-8920.
(30-33)

For Sale — Paintings

By famous Slovene artists:
Gaspari, Slapernik, Santelj,
also 1 by Croatian artist Gvoz-
danović. Call or write Vida
Mihevc Shoneman, 1001 Car-
penter's Way, K 302, Lake-
land, FL 33809. Phone: 941-
859-7874. (30-33)

OUR GAME PAYS YOU MILLIONS EVEN IF YOU CAN'T PITCH, HIT OR FIELD

All it takes to win Super Lotto is luck! And with at least four million at stake every Wednesday and Saturday, isn't it worth a buck to try your luck?

FEEL LUCKY TODAY?

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider.

